

KONCEPCIA CESTOVNÉHO RUCHU MESTA PIEŠŤANY

Návrh

DECEMBER 2007

OBSAH

Koncepcia cestovného ruchu (návrh)

Príloha

Analýza súčasného stavu

Ďakujeme mestu Piešťany a všetkým čo nám poskytli
podklady a konzultácie za spoluprácu

communal
consult

Konceptcia cestovného ruchu mesta Piešťany návrh

1.	Východiská	2
1.1	Európska politika cestovného ruchu	2
1.2	Konceptcia cestovného ruchu na Slovensku	3
1.3	Stratégia rozvoja mesta Piešťany do roku 2020	5
1.4	Pripravované investičné zámery v mikroregióne Piešťany	7
1.5	Súhrn hlavných problémov cestovného ruchu v Piešťanoch	10
2.	Konceptcia cestovného ruchu mesta Piešťany	11
2.1	Vízia, ciele	11
2.2	Budúca pozícia mesta ako centra cestovného ruchu	12
2.3	Ťažiskové formy cestovného ruchu v Piešťanoch	14
2.4	Cieľové skupiny	15
2.5	Návrh na doplnenie infraštruktúry cestovného ruchu	17
2.6	Komunikácia	20
2.7	Organizácia	22
2.8	Financovanie	22
2.9	Zvyšovanie profesionality, vzdelávanie	25
2.10	Vnútoraná doprava a bezpečnosť	25
2.11	Ubytovanie	26
	Záver	27

1. Východiská

1.1 Európska politika cestovného ruchu

Cestovný ruch sa, podľa odhadu Svetovej rady pre cestovanie a cestovný ruch (WTTC), podieľa na tvorbe celosvetového HDP 11%. V štátoch EÚ je to 13,5%, vo východnej a strednej Európe 7-8 % a na Slovensku v roku 2006 3%. Obrat z cestovného ruchu je tretí najvyšší po obchode s ropnými produktmi a automobilovom priemysle. O význame viacnásobného efektu z rozvoja cestovného ruchu niet pochyb. Je to sektor, ktorý má obrovský sociálny a ekonomický význam.

Európa, vzhľadom na svoj historický vývoj, štandard a kvalitu služieb, rozmanitosť, ale v poslednej dobe aj vďaka integračným procesom (EÚ), je najnavštevovanejším regiónom na svete. Podľa predpovede WTO do roku 2020 zaznamená Európa 717 miliónov turistických pricestovaní.

Napriek globalizačným tendenciám závisí úspech v tomto hospodárskom odvetví najmä od všeobecných ekonomických podmienok jednotlivých štátov. V konkurencii globálneho trhu môžu uspieť iba tie krajiny, destinácie, kde verejný sektor (štátna správa, samospráva) a súkromný sektor dokážu spolupracovať a dokážu vytvoriť takú úroveň spolupráce, ktorá umožní z ich správnej jednotky (štát, región, obec) vytvoriť atraktívny turistický cieľ.

Európska komisia vypracovala obnovenú politiku európskeho cestovného ruchu s názvom „Posilnenie partnerstva v európskom turizme“. Jej hlavným cieľom je zvyšovať konkurencieschopnosť európskeho cestovného ruchu a vytvárať vyšší počet lepších pracovných miest pri súčasnom zabezpečovaní trvalo udržateľného rastu cestovného ruchu v rámci Európy, ako aj v celosvetovom kontexte². Európska politika sa zameriava na:

1. Opatrenia určené na zefektívnenie odvetvia cestovného ruchu
  - a. lepšia regulácia (usmerňovanie),
  - b. koordinácia politiky,
  - c. lepšie využívanie dostupných finančných nástrojov EÚ .
2. Podpora trvalo udržateľného rozvoja cestovného ruchu
  - a. európska agenda 21 pre oblasť cestovného ruchu,
  - b. osobitné podporné opatrenia na zabezpečenie udržateľnosti európskeho cestovného ruchu .
3. Zlepšovanie vnímania a zviditeľňovanie odvetvia cestovného ruchu
  - a. lepšie pochopenie cestovného ruchu v Európe,
  - b. podpora pri propagovaní európskych destinácií,
  - c. zviditeľňovanie odvetvia cestovného ruchu: spoločný cieľ.

Oblasť cestovného ruchu významne ovplyvnia aj zmeny v demografickej štruktúre Európy. Očakáva sa ďalší nárast počtu starších ľudí (vo veku 65 rokov a viac), stúpať by mal aj počet ľudí starších ako päťdesiat rokov, cestujúcich v oveľa vyššej miere ako v minulosti. Najvýznamnejší nárast sa očakáva v oblasti kúpeľného a zdravotného cestovného ruchu, ako aj poznávacieho cestovného ruchu založeného na kultúrnom a prírodnom dedičstve. Objavujú sa nové, prudko sa rozvíjajúce, destinácie ponúkajúce inovované produkty a služby. Dôležitý je trend skracovania pobytu v jednej destinácii, čo sa týka aj kúpeľného turizmu.

Strategická orientácia cestovného ruchu musí byť zameraná na jeho dlhodobú udržateľnosť, pri rešpektovaní nielen vnútorných rozvojových podmienok, ale aj vonkajšieho ekonomického, technologického i ekologického prostredia. V súvislosti s napĺňaním cieľov Lisabonskej stratégie uvedených v dokumente „Integrované pravidlá pre rast a zamestnanosť (2005 – 2008)“ (Integrated Guidelines for Growth and Jobs (2005–2008)), ktorý je jeden z hlavných „lisabonských“ nástrojov koordinácie hospodárskych politík členských štátov EÚ, a vzhľadom na veľmi vysoký podiel malého a stredného podnikania (MSP) v sektore cestovného ruchu, je potrebné viac pozornosti venovať ich podpore, využívajúc pritom aj prostriedky štrukturálnych fondov EÚ v novom plánovacom období rokov 2007 - 2013.

1.2 Konceptia cestovného ruchu na Slovensku

Ak chce mať Slovensko z cestovného ruchu prínos adekvátny jeho prírodnému a kultúrnemu potenciálu, vláda SR musí mať jasnú víziu jeho rozvoja s perspektívou na najbližšie roky. Vládna stratégia cestovného ruchu definuje víziu nasledovne :

- Slovensko bude krajinou s dynamicky sa rozvíjajúcim cestovným ruchom, ktorá ponúka širokú paletu produktov pre domácich a zahraničných návštevníkov,
- Slovensko bude aj medzinárodne vnímané ako krajina poskytujúca kvalitné a komplexné služby cestovného ruchu, jeho prezentácia a propagácia bude ucelená a vzájomne previazaná,
- postavenie cestovného ruchu v hospodárstve krajiny bude stabilné, cestovný ruch bude koordinovaný, bude sa mu venovať pozornosť na všetkých úrovniach,
- bude vytvorená a stabilizovaná organizačná štruktúra cestovného ruchu od obce a mikroregiónu cez región až po vyšší územný celok a štát,
- podnikateľské prostredie pre subjekty pôsobiace v cestovnom ruchu bude stabilizované tak, aby zákony umožňovali slobodne podnikať, ucelený bude systém vzdelávania pracovníkov i zamestnancov pôsobiacich v cestovnom ruchu,
- legislatívne normy týkajúce sa cestovného ruchu zaručia dlhodobý stabilný rozvoj odvetvia s jednoznačnými nositeľmi úloh, ich kompetenciami a zodpovednosťou, stanovujú predpoklady pre tvorbu zdrojov a rozpočtové financovanie odvetvia, budú účinne riešiť ochranu spotrebiteľa v cestovnom ruchu,
- rozhodovacie procesy sa budú decentralizovať tak, aby sa konkrétna úloha riešila v zmysle zásady subsidiarity,
- položia sa základy pre systematické skúmanie nových trendov v cestovnom ruchu vrátane regiónov, teda tam, kde sa cestovný ruch realizuje,
- väčšia pozornosť sa bude venovať rozvoju domáceho cestovného ruchu podporou znevýhodnených príjmových skupín obyvateľstva, čím sa umožní účasť širšieho okruhu klientely na cestovnom ruchu a dosiahne sa lepšie využitie zariadení cestovného ruchu najmä v mimosezónnom období,
- koexistencia medzi záujmami štátu na úseku ochrany prírody a krajiny a záujmami trvalo udržateľného rozvoja cestovného ruchu bude vyriešená zásadným spôsobom.

Odhad dosahov navrhovanej stratégie cestovného ruchu do roku 2013 vychádza z porovnania údajov za zahraničný a domáci cestovný ruch. V časovom horizonte roku 2013 sa predpokladá minimalisticky 1-2% medziročný rast aktívneho zahraničného cestovného ruchu t. j. celkove 8–16%, pri rovnakom tempe rastu pasívneho zahraničného cestovného ruchu. Aktívne saldo zahraničného cestovného ruchu pri týchto predpokladoch vzrastie o 1–1,5 mld. Sk. Táto skutočnosť by sa pri tvorbe devízových príjmov z aktívneho zahraničného cestovného ruchu a jeho vzťahu k HDP mala prejavovať nasledovne:

Tabuľka č. 1
Podiel devízových príjmov z ACR

Indikátor	2003	2006	2009	2013
podiel devízových príjmov z CR na tvorbe HDP v %	2,7	3,0	3,3	4,0

Zdroj : Konceptia rozvoja cestovného ruchu na Slovensku, 2007

Zvýšenie konkurencieschopnosti cestovného ruchu Slovenska bude mať pozitívny vplyv aj v podnikateľskej oblasti, rastom počtu prenocovaní a s následným dopadom na ekonomiku podnikateľských subjektov, ktoré poskytujú ďalšie služby.

Tabuľka č. 2
Predpokladaný vývoj cestovného ruchu

Indikátor	2003	2006	2009	2013
Priemerný počet prenocovaní	3,6	4,0	4,3	4,8
Počet ubytovaných turistov celkom v tis. osôb	3 373	3 600	3 900	4 300
v tom zahraniční	1 386	1 450	1 570	1 710
Príjazdy zahraničných návštevníkov v tis. osôb	24 984	25 900	26 500	27 200
Počet prenocovaní turistov celkom	12 058	14 400	16 770	20 640
v tom zahraniční	4 964	5 800	6 751	8 208
Priemerný výdavok návštevníka na osobu a deň v USD	46,32	52	60	70

Zdroj : Stratégia rozvoja CR na Slovensku, 2007

Na základe doterajšieho vývoja cestovného ruchu na Slovensku a na medzinárodnom trhu cestovného ruchu, ako aj novo sa tvoriacej politiky cestovného ruchu v rámci EÚ, si stratégia cestovného ruchu SR stanovila za cieľ zvyšovať konkurencieschopnosť Slovenska, pri lepšom využívaní potenciálu, so zámerom vyrovnávania regionálnych disparít a tvorby nových pracovných príležitostí.

Ťažiskovými formami cestovného ruchu, pre ktoré má Slovensko najlepšie predpoklady a ktoré treba v priebehu najbližších rokov prednostne podporovať, rozvíjať a skvalitňovať, sú podľa stratégie:

- letná turistika a pobyty pri vode,
- kúpeľný a zdravotný cestovný ruch,
- zimný cestovný ruch a zimné športy,
- mestský a kultúrno-poznávací cestovný ruch,
- vidiecky cestovný ruch a agroturistika.

Je potrebné zdôrazniť, že z piatich ťažiskových foriem cestovného ruchu na Slovensku sú tri z nich ťažiskovými formami kúpeľného miesta Piešťany a jeho okolia.

Vychádzajúc zo strategického cieľa a nosných foriem cestovného ruchu možno definovať nasledovných päť špecifických cieľov rozvoja cestovného ruchu SR:

- posilnenie postavenia odvetvia cestovného ruchu v národnom hospodárstve,
- zvýšenie atraktívnosti Slovenska ako dovolenkového cieľa,
- zvýšenie objemu pobytového cestovného ruchu,
- zlepšenie štruktúry zahraničných návštevníkov Slovenska skvalitňovaním poskytovaných služieb,
- podpora tvorby nových pracovných príležitostí najmä v regiónoch s významným potenciálom pre cestovný ruch.

V súvislosti so strategickými materiálmi na úrovni Slovenska je potrebné podotknúť, že doteraz nepriniesli výraznú zmenu. Aj preto považujeme za rozhodujúci prístup a realizáciu rozvoja cestovného ruchu na miestnej úrovni.

1.3 Stratégia rozvoja mesta Piešťany do roku 2020

Na základe analýzy súčasného stavu, prieskumov medzi podnikateľmi a obyvateľmi a na základe spolupráce verejného a súkromného sektora bola vypracovaná v roku 2004 stratégia rozvoja mesta do roku 2020. Dôvodom jej vypracovania bola stagnácia rozvoja mesta po roku 1989, napriek jeho potenciálu a veľkým očakávaniam. Príčiny stagnácie v oblasti infraštruktúry cestovného ruchu možno rozdeliť na vonkajšie a vnútorné.

Vonkajšie príčiny :

- zhoršená pozícia, vnímanie Slovenska po rozdelení ČSFR na medzinárodnom trhu,
- opakovaná privatizácia Slovenských liečebných kúpeľov Piešťany, ako nosného prvku cestovného ruchu v meste,
- reštitúcia objektov v centrálnej zóne, ktoré boli následne predané a noví vlastníci neprispeli k budovaniu „genius loci“ mesta Piešťany,
- strata segmentov cestovného ruchu (rekreačný a športový) po roku 1989, ktoré lákali do regiónu veľkú časť, najmä strednej a nižšej príjmovej vrstvy, na letné dovolenky a víkendové pobyty.

Vnútorné príčiny:

- nedostatočný manažment cestovného ruchu a spoliehanie sa na dominantný subjekt Slovenské liečebné kúpele,
- nespolupráca verejného a súkromného, ale aj súkromného sektora navzájom,
- dlhoročné zanedbanie infraštruktúry cestovného ruchu.

V rámci stratégie rozvoja mesta schválenej mestským zastupiteľstvom v roku 2004 boli vytýčené priority a opatrenia aj v oblasti cestovného ruchu.

„V rámci cestovného ruchu je potrebné zachovať a rozvinúť existujúce úspešné komponenty, inovovať produkt, služby a obchodnú politiku, obnoviť jedinečnosť (UMP – Unique Marketing Position) a dosiahnuť USP (Unique Selling Proposition- rentu z monopolu a väzbu na klientelu) v cestovnom ruchu. Cieľom je zabezpečenie kvalitných služieb, rast pracovných príležitostí na báze cestovného ruchu, ale aj opätovné prispôsobenie celkového charakteru mesta významu svetového turistického centra, dosiahnutie väzby a efektov

spolupráce Piešťan s okolím a naplnenie tohto, čo si mnohí Piešťanci myslia, že Piešťany sú svetoznámyim kúpeľným mestom.“

Tabuľka č.3

Súhrn zámerov, opatrení a úloh v oblasti cestovného ruchu uvedených v stratégii z roku 2004

zámer	Opatrenia
Vytvoriť podmienky pre rozvoj konkurencieschopnosti v cestovnom ruchu	Podporovať prijatie nového kúpeľného zákona
	Iniciovať a presadzovať zmenu štatútu kúpeľného mesta
	Vypracovať marketingovú štúdiu cestovného ruchu s cieľom zosúladiť rôznorodé záujmy v území
Kvalitné ubytovanie pre všetky cieľové skupiny	Modernizácia, doplnenie a reprofilácia objektov vo vlastníctve SLK na kúpeľnom ostrove
	Modernizácia, doplnenie a reprofilácia objektov vo vlastníctve SLK v mestskej časti kúpeľov
	Modernizácia, doplnenie a reprofilácia objektov v mikroregióne
	Kontrola kvality a dodržiavania štandardov ubytovania
	Kontrola kvality a dodržiavania štandardov stravovania
Kvalitné terapeutické služby	Doplnenie terapeutických služieb aj mimo kúpeľného ostrova
Modernizovať, reprofilovať a doplniť ostatné zariadenia pre ďalší rozvoj CR	Rozvoj a skvalitnenie mestského infostrediska, vrátane info terminálov
	Rekonštruovať a reprofilovať existujúce zariadenia na kúpeľnom ostrove: <i>Sklenný most, kongresové centrum, lanovka spoza hotela Thermia Palace, nový most pre peších na kúpeľný ostrov</i>
	Rekonštruovať a reprofilovať existujúce zariadenia v mestskej časti: <i>budovu riaditeľstva kúpeľov, renovácia Kursalónu, prestavba amfiteátra, dostavba kina Fontána komerčnými aktivitami, modernizácia Domu umenia, využitie areálu Esculap, navrátenie trhoviska do centra, navrátenie atrakcie plávajúcej kaviarne, realizácia polyfunkčného domu na Nitrianskej ulici, zástavba časti parkoviska pri moste, nové priestory pre Balneologické múzeum</i>
	Dobudovať areál letiska
Skvalitniť sieť športových zariadení	Doplnenie tenisových areálov
	Výstavba medzinárodného golfového ihriska
	Rozšírenie súčasných možností jazdeckva
	Doplnenie a modernizácia areálu vodných športov
	Výstavba nového plaveckého areálu, ktorý nahradí funkcie kúpaliska Eva
	Dobudovanie existujúcich areálov lyžovania a sánkovania
	Rozšírenie ponuky pre korčuľovanie a ľadový hokej dostavbou 1-3 ľadových plôch v lokalite dnešného ZŠ
	Umožniť rybolov na vodných plochách pre hostí
Modernizácia futbalového štadióna	

Po troch rokoch od schválenia stratégie mestským zastupiteľstvom je možné pozorovať viaceré aktivity zlepšujúce image mesta. Príkladom sú :

- rekonštrukcia objektov na Kúpeľnom ostrove, Thermia Palace a Irma,
- postupná realizácia kongresového centra na Kúpeľnom ostrove,
- realizácia II. etapy pešej zóny a obnovenie časti I. etapy,
- rozšírenie ubytovacích a stravovacích kapacít,
- rozšírenie počtu kultúrnych a športových podujatí, podporujúcich návštevnosť mesta,
- úprava úsekov okolo potoka Dubová,
- príprava a realizácia cyklotrasy okolo Váhu a vodnej nádrže Sĺňava (kolokruh),
- podpora a rozširovanie informačného centra, vrátane informačných materiálov,
- mobiliár na pešej zóne,
- vyššia podpora projektov záujmovej činnosti a regionálneho rozvoja z rozpočtu mesta.

1.4 Pripravované investičné zámery v mikroregióne Piešťany

Po vstupe Slovenska do NATO a Európskej únie a po zásadných politických a ekonomických reformách sa zmenili rámcové podmienky na Slovensku, čo sa prejavilo a výrazným prílevom zahraničných investícií na Slovensku. Spočiatku smerovali najmä do výrobnjej sféry, ale čoraz väčším zastúpením zahraničného kapitálu na Slovensku, po získaní bezpečnostnej dôvery, sa začína prejavovať aj zvýšený záujem o investovanie do ostatných hospodárskych odvetví. Medzi nimi aj do cestovného ruchu. Vstup Slovenska do schengenského priestoru tento trend posilňuje a je ho možné pozorovať za posledné dva roky aj v mikroregióne Piešťany.

V súčasnosti je možné registrovať, v rôznej fáze prípravy, minimálne 15 investičných zámerov v oblasti cestovného ruchu a tri zámery rozsiahlejšej bytovej výstavby. Objem investícií odhadujeme na niekoľko desiatok miliard korún. V súčasnosti nie sú k dispozícii konkrétne prepočty rentability uvažovaných investícií, takže je možné, že dôjde ešte k zmenám pred konečnými rozhodnutiami.

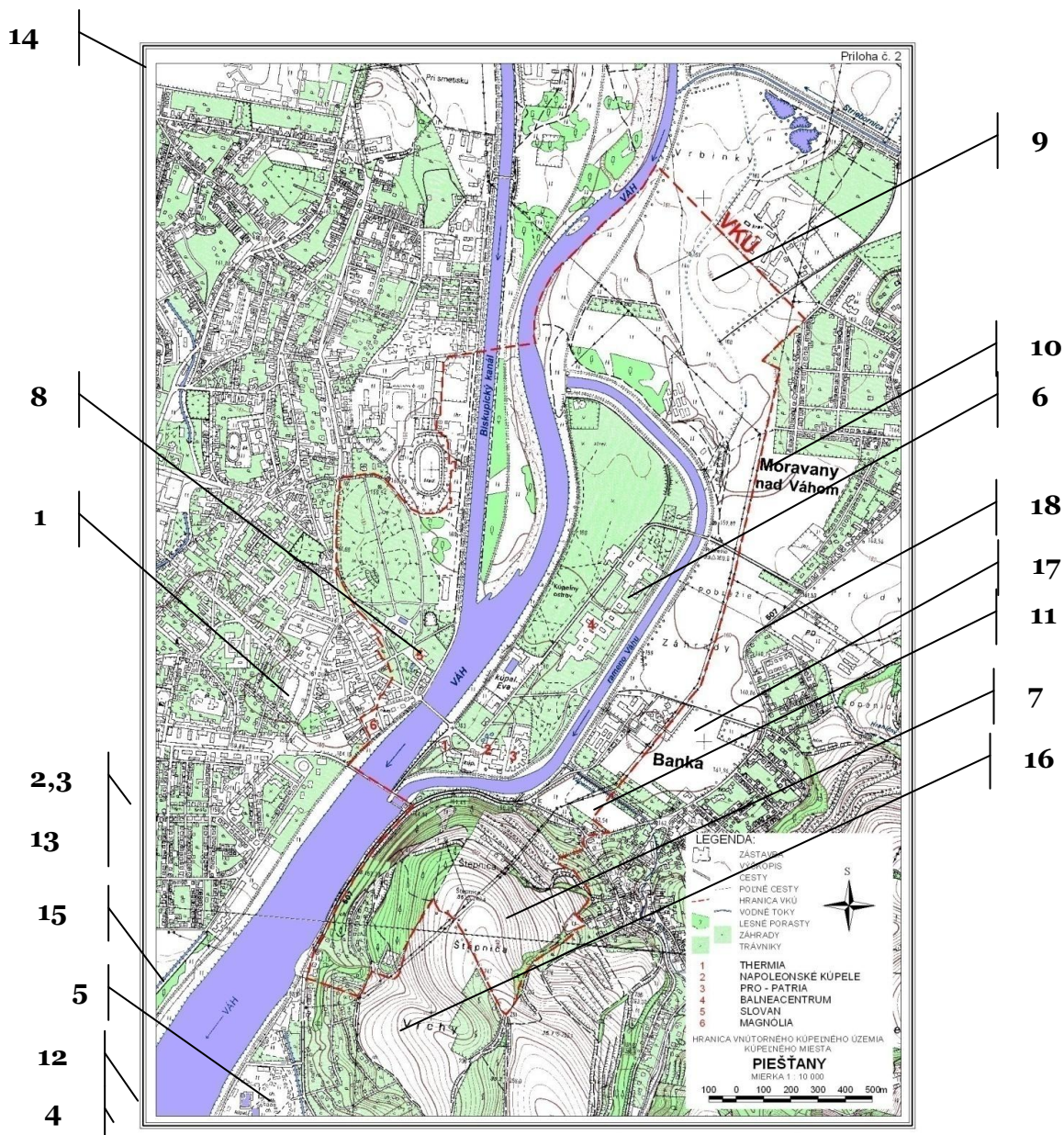
Tabuľka 4

Plošne a investične významnejšie zámery z hľadiska cestovného ruchu v mikroregióne Piešťany

Č.	lokalita	Charakteristika zámeru
1	Nitrianska ulica	Multifunkčný blok (Aupark, hotel, wellness, bývanie, parking)
2	Bratislavská cesta (oproti Kauflandu)	Mestský plavecký areál
3	Hlboká ulica	Paraolympijský areál
4	Územie od polikliniky až k ČOV	New Piešťany Ward Obchodné centrum, rezidenčná oblasť, bungalovy, hotel, reštaurácia, apartmány, wellness centrum, 9 jamkový golf, biznis centrum, oddych, relax, zábava, detský raj
5	Síňava II - Banka	Wellness centrum Bana Thermal Wellness, fitness, obchody, obchodné pasáže, hotely
6	Kúpeľný ostrov	Rekonštrukcia Balnea Grand, Kongresové centrum
7	Štepnica - Banka	Hotel, wellness, kúpeľné domy
8	Mestský park	Hotel Slovan rekonštrukcia
9	Vrbinky – Moravany n/V	Hotel *****, apartmány, bungalovy, terapia, šport, palác
10	Za obtokovým ramenom-Moravany n/V	Hotel ****
11	Topoľčianska cesta(neďaleko vstupu do areálu SLK)	Kúpeľný objekt (ubytovanie, terapie, stravovanie)
12	Preložka cesty II/499	Most a privádzače na most
13	Bratislavská cesta oproti Kauflandu	Nákupné centrum
14	letisko	Príprava rozvoja letiska
15	Síňava	Kolokruh
16	Vrchy - Banka	Bývanie
17	Záhrady - Banka,	Bývanie
18	Na rozhraní k.ú. Banka a Moravany n/V	Bývanie

Obr.1:

Uvažovaná lokalizácia pripravovaných investícií vo väzbe na vnútorné kúpeľné územie

Pre rozvoj mesta je každý investičný záujem veľmi dôležitý. Na druhej strane je potrebné posúdiť dopady investícií na iné zložky života kúpeľného miesta: na životné prostredie, na dopravnú a cestnú infraštruktúru, na možnosti rozvoja iných funkcií nevyhnutných pre komplexný rozvoj územia (napríklad bývanie). Zároveň je potrebné posúdiť dopad investícií na trvalo bývajúcich obyvateľov a najmä je potrebná koordinácia jednotlivých aktivít zo strany mesta Piešťany a obcí Banka a Moravany nad Váhom, ktorých predstavitelia sú zodpovední za trvalo udržateľný rozvoj nimi spravovaného územia.

1.5 Súhrn hlavných problémov cestovného ruchu

Hlavné problémy mesta v oblasti cestovného ruchu, podľa nás, sú:

1.5.1 Vytváranie produktov, balíkov služieb

Chýba ucelený spoločný súbor produktov cestovného ruchu kúpeľného miesta Piešťany.

1.5.2 Profesionálnosť a spolupráca

Existuje výrazný rozdiel medzi prístupom a profesionálnosťou jednotlivých aktérov cestovného ruchu v Piešťanoch. V oblasti doplnkových služieb je nedostatkom správanie sa k hosťom a jazyková neznalosť. Ceny často nie sú adekvátne voči kvalite poskytovaných služieb a sú málo orientované na ponuku a dopyt. Propagácia mesta nezodpovedá súčasnej medzinárodnej konkurencii a prejavuje sa na nej vyššie uvedená slabšia spolupráca medzi subjektmi cestovného ruchu a mestom.

1.5.3 Organizácia

Vo všeobecnosti je na celom Slovensku miestny a regionálny manažment cestovného ruchu nedostatočný. Prítom je zrejme, že kreovanie miestnych a regionálnych marketingových organizácií je základným predpokladom úspechu na globálnom, alebo minimálne európskom trhu. Ani v kúpeľnom mieste Piešťany neexistuje organizácia, ktorá by sa profesionálne zaoberala cestovným ruchom a presadzovala kúpeľné miesto ako jeden produkt cestovného ruchu, združovala podnikateľov a mesto, vytvorila platformu verejno – súkromného partnerstva pre koordinovanie stratégie cestovného ruchu v meste a spôsob financovania spoločných krokov. Individuálne a nekoordinované počiny subjektov, často realizované na úkor ostatných alebo očakávaní, že iní sa postarajú o úspech ich podnikania, majú výrazne negatívny dopad na vnímanie Piešťan ako centra cestovného ruchu.

1.5.4 Financovanie

Finančné prostriedky získané z cestovného ruchu sa do tejto hlavnej priority mesta dostatočne nevracajú. Rezerva je aj v rámci rozpočtu mesta, kde je potrebné viac zdrojov využiť na činnosti, aktivity. Nedostatočná spolupráca mesta a subjektov cestovného ruchu výrazne obmedzuje verejno – súkromné partnerstvá a spolufinancovanie projektov.

1.5.5 Informácií a zberu údajov

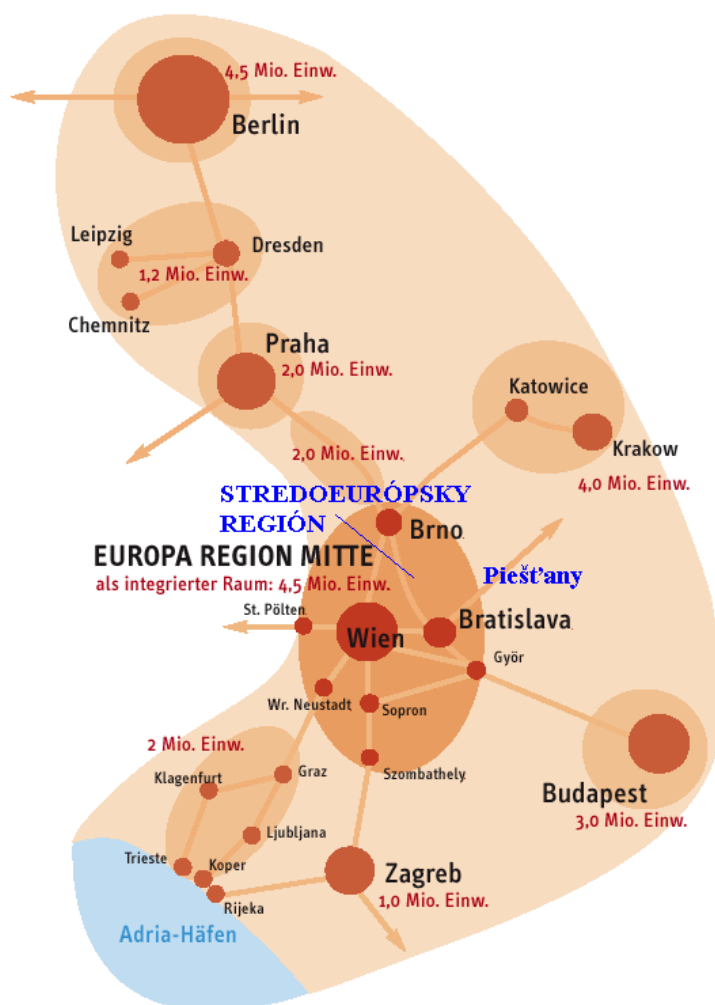
Chýbajú údaje potrebné pre organizovanie a riadenie cestovného ruchu v kúpeľnom mieste. Ad hoc zber údajov, pri príprave strategických materiálov, je veľmi zlým prístupom. Chýbajú údaje o ponuke, o dopyte, o postoji a spokojnosti hostí a podobne.

2. Konceptia cestovného ruchu mesta Piešťany

2.1 Vízia, ciele

Všetky kroky majú smerovať nielen k tomu, aby Piešťany patrili nielen k špičke v cestovnom ruchu na Slovensku, ale aby boli medzinárodne konkurencieschopné. Mesto má jedinečnú polohu, dlhotrvajúcu históriu, skúsenosti s cestovným ruchom, bohatý kultúrny život, hudobné tradície. Mesto má malé centrum, ktoré je predurčené byť samo o sebe zážitkom, napojené na mestský park a Kúpeľný ostrov. Dostupné termálne zdroje sú na oboch stranách rieky Váh, čo umožňuje, pri rozumnom hospodárení s termálnou vodou, budovať balneoterapie na pomerne veľkom území. Styk s prírodou, pretekánie rieky Váh mestom a v minulosti využitie jeho brehov pre rekreáciu je tiež unikátom na Slovensku. Pomerne dobre štrukturovaná ubytovacia a stravovacia, ale aj športová infraštruktúra umožňuje sústrediť sa aj na iné zložky cestovného ruchu (mimo kúpeľný turizmus), na budovanie nového image mesta. Kúpeľné mesto Piešťany sa môže stať, v prípade realizácie navrhovaných opatrení, opäť zaujímavým, staronovým, produktom v Európe.

Cieľom realizácie opatrení je:

- podporiť rozšírenie segmentov cestovného ruchu a tým vytvoriť podmienky pre príchod aj iných, ako kúpeľných, hostí,
- zvýšiť počet prenocovaní v meste o 15-20%, najmä mimo kúpeľného turizmu,
- dobudovať infraštruktúru cestovného ruchu (šport, kultúra, služby, preprava,....),
- zlepšiť informačný systém,
- zlepšiť image mesta, komunikáciu s verejnosťou,
- zvýšiť príjem z cestovného ruchu,
- zvýšiť výdavky mesta do cestovného ruchu,
- spolupracovať v meste, regióne, medzinárodne.

2.2 Budúca pozícia mesta, ako centra cestovného ruchu

V snahe byť konkurencieschopným je potrebné, aby kúpeľné miesto Piešťany bolo na medzinárodnom trhu charakterizované ako vysokokvalitný produkt s primeranou cenou. Jeho budúci slogan, ktorý by mal byť uvádzaný na každom produkte, by mohli charakterizovať nasledovné heslá :

- ostať zdravý,
- vyzdraviť,
- veľa zdravia za vaše peniaze,
- kúpele, príjemná dovolenka = wellness,
- Piešťany, zdravé srdce Slovenska.

Vytvorený slogan, obsahujúci slovo zdravie, je potrebné registrovať.

Pretvorenie mesta Piešťany, podľa jednotného konceptu, musí byť založené najmä na zvýrazňovaní jeho silných stránok. Zároveň je potrebné zvýrazňovať tie charakteristiky mesta, ktoré sú spoločnými pre všetky, resp. väčšinu cieľových skupín. Na základe tohto princípu by mohli byť (po doplnení služieb a zariadení) Piešťany charakterizované nasledovne:

zdravé	je jedno či niekto chce ostať zdravý alebo chce vyzdraviť, Piešťany ponúkajú, vďaka termálnym zdrojom, mnohé produkty aj preventívneho charakteru. Preto by nemali byť Piešťany charakterizované iba ako kúpele spojené s chorobami, ale viac by sa mali posúvať k pojmu centrum zdravia
miesto pre oddych	Piešťany neslúžia iba pre zdravie, slúžia aj ako miesto pre dovolenku, prázdniny, trávenie voľného času
cenovo prístupné	Piešťany nie sú lacné, ale poskytujú vysokú kvalitu pri dostupných cenách. Opačne „ toľko zdravia nedostanete ani za Euro/dolár/jen/,.....“
medzinárodný štandard	Piešťany sú komplexne renovované, zbavili sa socialistickej patiny, dobré sa zlepšilo, zlé sa odstránilo, veľa nového s najmodernejšími poznatkami
čas rýchlo ubehne (nie nudné)	veľké množstvo rôznorodých podujatí, zábavy

slovensky útulné	Piešťany nie sú žiadnym „uleteným“ centrom turizmu, majú aj svoj pokojný kúpeľný život, kľudné zákutia,....
emotívne	nepredávame lieky, terapie, hotely, ale poskytujeme pocity, nádeje, šťastie, zdravie. Zdravie je veľkým šťastím a to je možné udržať alebo vrátiť aj príjemnou atmosférou, dobrou komunikáciou
kompetentné	Piešťany poskytujú všetky segmenty na špičkovej úrovni, zdravotný personál je na vysokej úrovni, sú to absolútni profesionáli
tradícia	Piešťany sú už od 16. storočia kúpeľným miestom, to je garancia skúseností. Patrili k svetoznámych kúpeľom. Teda klasika, ktorú ani socializmus nepoznačil tak, aby sa nedala obnoviť
inteligentné	Piešťany nevyužívajú iba danosti prírody, ale ponúkajú inteligentné produkty (produkty založené na najnovších poznatkoch)
inovatívne	Piešťany nekopírujú, prinášajú na trh nové produkty (nové kúpele, zdravotná dovolenka,...) pre široké spektrum hostí, ako aj prepojenie kúpeľného ostrova, s mestom a okolím. Skrátka jeden produkt.
dynamické/športové	Piešťany nie sú statické, nudné, staré kúpele, ale ponúkajú zdravie, pričom nie sú hlučné a násilné
individuálne	V Piešťanoch nie ste číslo, ale individuum, hosť. Rozhodujúcou je kvalita služieb
extravagantné	nemusíme kopírovať „západ“, ale celkový design mesta je v dobrom slova zmysle extravagantný, jedinečný
úspešné	úspech produktov z Piešťan stimuluje ich odbyt. Piešťany sú prototypom významného centra zdravia v bývalom východnom bloku. To je potrebné zažiť.

Tieto „ingrediencie“ by mali tvoriť základ marketingovej kampane Piešťan nového reklamného filmu po realizácii pripravovaných projektov a opatrení.

Scenár filmu

„ Je to ako príbeh z rozprávky. S veľkým objemom súkromného a verejného kapitálu a s veľkou snahou miestnych podnikateľov a obyvateľov, sa v krátkom čase z Piešťan stalo opäť kúpeľné miesto medzinárodného formátu. Ale nie sú to už iba kúpele. Popri balneoterapii s nasadením najmodernejších metód a techniky, ktoré je nevyhnutná pre diagnózy liečené v kúpeľoch, vznikli aj ďalšie trhové segmenty pod heslom „prevencia“. Športové aktivity ako golf, tenis, jazdectvo, jachting, vodné lyžovanie, squash, horské a cestné bicykle, zimné športy, korčuľovanie,...robia telo zdravým a odolným. Aktivity je možné užiť samostatne, alebo aj v kombinácii s kúpeľnými procedúrami. Kombinované programy ukazujú hosťom vždy niečo nové. Inovatívnosť sa vypláca. V zdravom tele je zdravý duch a preto je potrebné vybalansovať telo a ducha. Nikto sa tu počas 2-3 týždňov nebude nudiť. Veľké množstvo zariadení od slovenskej reštaurácie až po top – reštauráciu, od disca po klasickú hudbu, od zaujímavého múzea po trhovisko a opäť plná pešia zóna vďaka novým obchodom, kaviarňam, reštauráciám..... V shoppingoch môžete utrácať. Od špičkových módných obchodov až po staré trhovisko. Napriek medzinárodne vysokému štandardu

a dobrému mixu sú ceny primerané. Niet divu, že Piešťany všetci radi navštevujú. Zachovať si zdravie, alebo ho opäť získať, to sú dôvody prísť do Piešťan.

2.3 Ťažiskové formy cestovného ruchu v regióne Piešťany

Z doterajšieho vývoja a z potenciálu kúpeľného miesta Piešťany je zrejmé, že ťažiskovou formou bude naďalej kúpeľný cestovný ruch. Stratégia ďalšieho rozvoja musí túto marketingovú pozíciu pozitívne využiť. Na túto prioritu je možné naviazať ďalšie formy :

- zdravotný turizmus, relaxačné pobyty,
- kongresový turizmus,
- kultúrny turizmus,
- športový turizmus,
- zastávka poznávacieho turizmu v rámci Slovenska, jednodňové pobyty.

Vzhľadom na potenciál piešťanského mikroregiónu sa ukazuje dobrým strategickým cieľom vytvoriť z Piešťan a okolia jeden produkt, ktorý bude predstavovať mix viacerých foriem cestovného ruchu. Aby sa tak stalo, je potrebné doplniť ponuku zariadení a služieb podľa očakávaných a chcených cieľových skupín turistov.

2.3.1 Kúpeľný turizmus

Dominantou naďalej budú Slovenské liečebné kúpele, ktoré svoju marketingovú stratégiu prispôbujú zmene celkových celosvetových podmienok. Napriek zachovávaníu klasických kúpeľných pobytov, realizujú kúpeľníctvo spojené s relaxačnou funkciou, s krátkodobejším pobytom (týždenné pobyty, pobyty spojené so športom,...) a zvyšujú svoje portfólio produktami zameranými na podujatia a vytváraním podmienok pre kongresový turizmus.

2.3.2 Kongresový turizmus

Kongresový turizmus sa prirodzene viaže na atraktívne destinácie, medzi iným aj na centrá cestovného ruchu. Kongresový turizmus rozlišuje medzi usporiadaním kongresov a konferencií, seminárov a sympózií. Súčasnú kapacitu Piešťan sú vhodné najmä na usporiadanie podujatí menšieho rozmeru.

Narastá celosvetový dopyt po nových destináciách kongresového turizmu. Príkladom je celosvetový kongres lekárov – tenistov. Piešťany sa budú uchádzať o jeho usporiadanie v roku 2010. Je to dobrá šanca pripraviť sa a odštartovať týmto celosvetovým podujatím novú formu cestovného ruchu.

Zo strednodobého hľadiska je potrebné posilniť túto formu vybudovaním ďalšieho kongresového centra (pozri bod 2.5.1). Usporiadanie kongresov v oboch lokalitách (mestská časť, Kúpeľný ostrov) si vyžaduje dobrú dopravnú dostupnosť (aj alternatívnu), rôzne veľkosti sál, vhodné ubytovacie a stravovacie zariadenia.

2.3.3 Kultúrny a športový turizmus

Potenciál mesta a príťažlivosť okolia umožňujú rozvinúť aj tento segment cestovného ruchu. Mesto Piešťany v spolupráci s inými subjektmi už dnes poriada viacero kultúrnych a športových podujatí národného až medzinárodného významu. Niektoré sú viacdňové. Niet dôvodu pokúsiť sa o ich lepšie previazanie a vytvoriť produkt viacdňového pobytu v Piešťanoch spojeného s kultúrou, respektíve športom. Potenciál, po dobudovaní môžu následne využívať vo väčšej miere aj ďalšie cieľové skupiny, napríklad sústredenia športovcov.

2.3.4 Zastávka poznávacieho turizmu, jednodňové pobyty

Pre tento segment je potrebná, popri možnosti pozrieť si kúpele a ich atraktivity, čistota a udržiavané parky, atmosféra v centre mesta, ľahko prístupné jedinečnosti mesta a okolia (Moravianska Venuša, mamutí kel, hradisko Kostelec, história kúpeľníctva,...). Priestorovo atraktívnejšie umiestnenie expozícií, väčšia „show“ pri ich prezentácii, môže cielene prilákať väčší počet návštevníkov, od zahraničných až po školské výlety. Je nevyhnutné prehĺbiť spoluprácu Bratislava - Piešťany – Trenčín a ponúkať spoločné produkty cestovným kanceláriám.

2.4 Cieľové skupiny

Vychádzajúc z histórie cestovného ruchu v Piešťanoch a okolí a vo väzbe na nové trendy, budú cieľovými skupinami s viacdňovým pobytom, najmä hostia vyhľadávajúci:

- kúpeľnú starostlivosť
  - o starší hostia so dlhotrvajúci zdravotnými problémami, s malým rozsahom prevencie (segment A)
  - o hostia vyhľadávajúci klasickú kúpeľnú starostlivosť, s definovanými chorobami, vo väčšine chronického typu (segment B)
  - o hostia, ktorí ešte nemajú zdravotné obmedzenia, akútne medicínske nálezy, viac orientovaní na prevenciu (segment C)

- zdravotnú, relaxačnú, dovolenku
  - o hostia bez lekárskeho nálezov (segment D)

Tabuľka 5
Charakteristika a požiadavky cieľových skupín

	diagnóza	očakávania hostí	Spôsob ich chovania sa/ požiadavky	Sociálno – demografická vrstva
A	Následky úrazov a dôsledky starnutia, veľmi málo prevencie	Spomalenie následkov procesu starnutia, intenzívna lekárska opatera v kúpeľnom dome, sanatóriu, rôzne druhy terapií, rôzne spôsoby moderovaného zamestnávania, psychologická opatera, diéta, ...	V zásade pasívni, menej mobilní, orientovaní na hlavný cieľ pobytu, silná väzba na minulosť, menej komunikatívni, kritickí, chcú veľa na nižšej alebo strednej úrovni	Starší ľudia s odborným vzdelaním, penzisti, v minulosti vedúci pracovníci, úradníci, ženy v domácnosti, starší ako 70 rokov, mestský typ, vdovy, vdovci
B	Choroby podľa jasne stanovenej diagnózy, vo väčšine chronické	Optimálna terapia orientovaná na diagnózu, lekárska opatera, rehabilitácie, moderované zamestnávanie v sanatóriu /hotely, zábava a doplnkové aktivity aj mimo zariadenia, možnosť nakúpiť, fakultatívne výlety do okolia	Menej aktívni, orientovaní na liečbu, orientovaní do budúcnosti, stredne komunikatívni a kritickí, ale nie veľmi nároční	Ľudia vo veku 45-70 rokov, všetkých sociálnych vrstiev, stredné a vyššie kádre zamestnancov, odborníkov, penzisti, ženatí, pochádzajúci z miest
C	Choroby podľa jasnej diagnózy, chronické, ale ešte bez významných postihov mobility, t.č. bez akútneho lekárskeho nálezu	Optimálna terapia orientovaná na potiaže, lekárska opatera, z časti aj prevencia, celková opatera na vyššej úrovni, štruktúrovaný program/zábava v hotely, wellness (sauna, masáže, posilňovňa,..), intenzívna zábava v meste a okolí, nákupné možnosti, dobre štruktúrovaná gastronómia, výletné programy, športové možnosti (aerobik, jogging, tenis, golf, jachting, bicyklovanie, z časti diéta, biostrava, dobrá kuchyňa v hoteli	Aktívni, orientovaní na vlastné zdravie, orientovaní na prítomnosť so silným vzťahom k budúcnosti, kritickí, priberčiví, orientovaní na pôžitok, nároční	Vek 35 – 60 rokov, odborné a vyššie vzdelania, vedúce a stredné kádre, nezávislí, ženatí, slobodní, mestského typu

D	V zásade bez lekárskeho nálezu	Orientovaní na prevenciu, s možnosťou navštíviť lekára, požadujúci intenzívnu zábavu aj s animáciou a wellness centrum v hoteli, rovnako zábavu v meste a okolí, vysoké nároky na nákupné možnosti, vynikajúca gastronómia, široké spektrum možností výletov, intenzívne športové možnosti : aerobik, golf, tenis, jazdectvo, jachting, surfing, vodné lyže, lyžovanie, záujem o diétu, biostravu,....	Veľmi aktívni, orientovaní na svoje zdravie a fitness, orientovaní na budúcnosť, komunikatívni, veľmi kritickí a prieberčiví, orientovaní na pôžitok a výkon, veľmi nároční	Vek 30 – 55 rokov, stredné a vyššie vzdelanie, vedúci zamestnanci, nezávislí, ženatí aj slobodní, z väčších miest
----------	--------------------------------	--	---	---

Cieľové skupiny A – C sú orientované najmä na kúpeľný turizmus, cieľová skupina D na zdravotný, rekreačný a športový turizmus.

Ďalšími cieľovými skupinami budú hostia prichádzajúci do Piešťan na krátkodobý pobyt, spojený s kongresovým, kultúrnym a poznávacím turizmom. Tieto cieľové skupiny budú využívať tie isté služby a zariadenia ako cieľová skupina D.

Ak posúdime súčasnú situáciu v Piešťanoch môžeme konštatovať, že služby naplňajú očakávanie hostí v segmente A a B. V posledných dvoch rokoch sa mení ponuka na Kúpeľnom ostrove a v niektorých zariadeniach aj v prospech segmentu C. Vytvorenie podmienok pre prijatie celého spektra cieľových skupín hostí si vyžaduje dobudovanie infraštruktúry.

2.5 Návrh na doplnenie infraštruktúry cestovného ruchu (opatrenia)

Produkty cestovného ruchu sú založené na troch oblastiach:

1. atraktivity mesta (história, kúpeľníctvo,.....)
2. podujatia (hudobné, športové, konferencie, výstavy,....)
3. služby (ubytovanie, stravovanie, informácie,.....)

Vzhľadom na pripravované investičné projekty na území mesta a okolitých obcí (pri niektorých je otázna ich rýchla realizácia) odporúčame mestu sústrediť sa na niekoľko ďalších projektov, ktoré budú mobilizovať rozvoj cestovného ruchu a zvýšia záujem aj ďalších súkromných investorov. Viaceré zámery sú dlhodobo uvádzané v strategických materiáloch mesta (pozri napríklad bod 1.3), ale nevenuje sa im dostatočná pozornosť. Navrhované investície (časť 1.4) doplnia doteraz dominantnú pozíciu kúpeľného turizmu a vytvoria podmienky pre kongresový, športový, nákupný a zábavný turizmus. Preto odporúčame, aby sa mesto v najbližšom období koncentrovalo na nasledovných šesť oblastí:

2.5.1 Mestské kongresové centrum

Popri kongresovom centre realizovanom na Kúpeľnom ostrove, pribudne realizáciou projektu rekonštrukcie hotela Slovan, príľahlých objektov a amfiteátra ďalší bod kongresového turizmu, pričom vznikom univerzálneho kultúrno – spoločenského priestoru na mieste dnešného amfiteátra získa mesto aj priestor pre akcie s očakávanou väčšou účasťou hostí.

Reprofiláciou kúpeľných domov v mestskej časti na apartmánové ubytovanie s využitím existujúcej ubytovacej, stravovacej a kultúrnej kapacity v centre mesta, potenciálu Domu umenia a kina Fontána, vzniknú vynikajúce podmienky pre kongresový turizmus. Celý priestor, vrátane hudobného pavilónu, Kursalónu,... je potrebné poňať ako významný bod cestovného ruchu a preto by na jeho príprave a realizácii mali spolupracovať všetci vlastníci a prevádzkovatelia. Nemala by sa opakovať situácia z realizácie pešej zóny, keď sa po jej dobudovaní dá očakávať rekonštrukcia viacerých objektov, čo opäť znehodnotí atraktivitu centra mesta. V rámci projektu bude potrebné doriešiť statickú aj dynamickú dopravu v tomto území.

2.5.2 Reanimácia budovy bývalého riaditeľstva kúpeľov na Winterovej ulici

Mnohí Piešťanci spomínajú na preplnenú pešiu zónu pred rokom 1989. Dnes, napriek rôznym sezónnym snahám, je centrum mesta podvečer takmer prázdne. Dôvodov je určite viac, od zmeny pohybu občanov a návštevníkov v meste spôsobenom vznikom nových reštauračných zariadení, pubov, ale aj nákupných centier mimo centra mesta, až po zmenu správania sa ľudí. Napriek tomu je zrejmé, že lákadlom centra v minulosti boli aj také atrakcie ako Mliečny bar, Mokino, Bodega, Ryba,...skrátka zariadenia poskytujúce služby nielen návštevníkom, ale aj obyvateľom mesta, od skorého rána do neskorého večera. Tieto funkcie boli nahradené zariadeniami, ktoré oslovujú iba veľmi úzku skupinu občanov a takmer žiadnych návštevníkov. A ak nejaké zariadenie podporujúce cestovný ruch existuje, tak sa opakuje viacnásobne rovnaký podnikateľský zámer.

Určitú zmenu, oživenie, možno očakávať od realizácie multifunkčného objektu na Nitrianskej ulici (Aupark). Napriek tomu je potrebné zvýšiť atraktivitu centra ďalšími funkciami. Takúto šancu ponúka zmena budovy bývalého riaditeľstva SLK na moderné („v starom šate“, nakoľko sa jedná o pamiatkovo chránenú budovu) centrum zábavy (so zachovaním Art Jazz Gallery), rôznych foriem stravovania (od zachovania reštaurácie Le Griffon až po rýchle občerstvenie typu Mc Donald,...) a špecializovaných obchodov s využitím átria objektu pre kultúrne a spoločenské aktivity.

Rozhodujúcim predpokladom zvýšenia atraktivity centra je aj posun otváracích hodín do večerných hodín (v počiatkoch možno sezónne).

2.5.3 Nové piešťanské múzeum a výstavné priestory

Napriek kvalite expozícii a snahám vedenia múzea o jeho väčšiu popularizáciu si mesto Piešťany zaslúži podstatne atraktívnejší priestor pre múzeum a rozšírenie jeho expozícií, v spojení s možnosťou poriadania podujatí, show, na tému história súčasnosť a budúcnosť

kúpeľného miesta Piešťany. Je potrebné vytipovať novú plochu, budovu, dopravne dobre prístupnú, umožňujúcu rozvinúť nový koncept prepojenia histórie, prítomnosti a budúcnosti. Podľa nás je na mieste viesť rozhovory s vyšším územným celkom o presune Balneologického múzea, vzhľadom na jeho charakter, pod mesto Piešťany.

Jedným z tipov by mohla byť dostavba mestského kina Fontána. Vytvoril by sa tak komplexný stánok (kino, múzeum, galéria, info, občerstvenie,...), ktorý by neobišli návštevníci, ale ani deti zo škôl, ak by sa chceli dozvedieť niečo o minulosti, prítomnosti a budúcnosti mesta a okolia.

2.5.4 Autocamping

Približne 8,0 ha plochy pri Lodenici (autocamping Sĺňava I) poskytuje výborné podmienky pre vybudovanie ďalšieho centra zábavného a športového turizmu, ktoré by prilákalo hostí v tomto segmente. Časť areálu by mohla mať celoročný charakter, časť sezónny. Malo by ísť o cenovo primerané aktivity, nakoľko zariadení a služieb vo vyššej cenovej ponuke je a bude v Piešťanoch dostatok. Lokalita je aj z hľadiska dopravnej dostupnosti zaujímavá, nebude zaťažovať obytné územie mesta a vo väzbe na existujúce zariadenia hotelov, lodenice a zámeru New Piešťany Ward môže vzniknúť veľmi zaujímavý bod cestovného ruchu nadregionálneho významu. Preto považujeme za vhodné, bez ohľadu na vlastnícke vzťahy koordinovať funkčné využitie celého priestoru.

2.5.5 Dopravná infraštruktúra

2.5.5.1 Rekonštrukcia a rozšírenie funkcií letiska

Zdlhávavé riešenie obnovenia pravidelnej prevádzky letiska ohrozuje rozvoj cestovného ruchu. Novo kreovaná spoločnosť má ambíciu, rozšíriť terminál pre cestujúcich, zvýšiť kapacitu odletovej haly, predĺžiť vzletov – pristávaciu dráhu, rozšíriť rolovaciu dráhu, postaviť cargo centrum, v areáli lokalizovať leteckú školu a hangáre. Je nevyhnutné rokovať a pokúsiť sa, aj vzhľadom na pripravované investičné zámery, o získanie niektorej z nízko nákladových leteckých spoločností pre pravidelné linky z a do Piešťan.

2.5.5.2 Doriešenie predstaničného priestoru

Predstaničný priestor je jedným z nástupov do kúpeľného miesta pre veľkú časť návštevníkov. Súčasná chaotická prevádzka v tomto priestore (autobusy, autá, taxi,...), zanedbanosť priestoru a jeho celkový vzhľad pôsobia proti uvažovaným cieľom.

2.5.5.3 Realizácia preložky cesty II/499 a nového mosta cez rieku Váh

Výstavba nového mosta by mala byť podmienkou súhlasu s masívnou výstavbou v katastrálnych územiach Banky a Moravian.

2.5.5.4 Realizácia ďalšieho vnútromestského mosta cez rieku Váh

Pripravovaný rozvoj za Obtokovým ramenom si vyžiada viacero dopravných prístupov do územia. Už v minulosti bol v územnom pláne uvažovaný vnútromestský most pri Povodí Váhu, ktorý by rozložil dopravu na Kúpeľný ostrov a do obcí Moravian a Banky do viacerých prúdov.

2.5.5.5 Rozšírenie alternatívnej dopravy v kúpeľnom mieste a systému parkovania(garáží)

Ide najmä o prepojenie lokality Sĺňava II s mestom Piešťany, ale aj nových lokalít v Moravanoch n/V. V tejto súvislosti je potrebné riešiť prepravu spoluprácou mesta a oboch obcí vrátane ich finančnej participácie.

2.5.5.6 Návrh nového systému parkovania v exponovaných priestoroch mesta

Pripravenou zástavbou (Nitrianska ulica), ale aj ďalšími zámermi (parkovisko pri moste) prichádza k záberu vonkajších plôch využívaných v súčasnosti na parkovanie v centre mesta. Tento tlak bude pokračovať. Parkovanie áut pozdĺž hlavných ciest smerujúcich do centra mesta, ale aj rôzne výnimky (Pribinova ul., Beethovenova ul.....) znehodnocujú prostredie a pôsobia proti cieľom rozvoja cestovného ruchu. Preto je potrebné vypracovať novú koncepciu parkovania (napríklad parkovacie domy,...) a výrazne obmedziť parkovanie na uliciach v hraniciach pamiatkovej zóny.

2.5.6 Označenie vstupov do mesta

Pútače, svetelné reklamy,.... oznamujúce vstupy do mesta pre tých čo už sú rozhodnutí, ale aj pre tých čo idú iba okolo sú absolútnou nevyhnutnosťou. Za príkladmi nie je potrebné ísť ďaleko. V tejto oblasti Piešťany výrazne zaostávajú a za úplný paradox napríklad považujeme to, ak známe piešťanské osobnosti propagujú iné centrum cestovného ruchu, iné produkty, nakoľko lokálny záujem je minimálny.

2.6. Komunikácia

Využívanie obvyklých komunikačných nástrojov, takých aké sú návštevníkmi očakávané, nie je z hľadiska kúpeľného miesta, ako jedného produktu, dostatočné. Individuálne aktivity jednotlivých subjektov nemôžu nahradiť využitie komunikačných nástrojov spoločného produktu cestovného ruchu. Očakávanými nástrojmi komunikácie (niektoré sa už začínajú vďaka činnosti PIC objavovať) sú:

- reklama v médiách (elektronické a printové),
- billboardy,
- letáky a brožúry (informačné, tematické,...), mapy, kalendáre,...
- inovácia Piešťanského pasu ako podpora imidžu mesta a podnikateľských subjektov

- zavedenie voucherov na nákup, stravovanie,... vo viacerých zariadeniach,
- účasť na veľtrhoch a výstavách,
- poriadanie workshopov v Piešťanoch, aj v zahraničí,
- propagačné cesty (realizujú ich SLK, bolo by dobré aby sa pridali ďalší),
- prezentácie (nové video, diapozitívy, CD, internet),
- práca s verejnosťou (pokračovanie a rozšírenie informácií o celoročných podujatiach, o nových produktoch,...),
- organizovanie ankiet a prieskumov verejnej mienky,
- rozšírenie ponuky suvenírov.

Opatrenia

- v rámci novej organizácie stanoviť ročný plán, vždy do konca predchádzajúceho roku, aby sa konkrétne programy premietli v rozpočte mesta,
- organizovať propagačnú kampaň pre vybrané cieľové skupiny, trhy, v spolupráci so súkromným sektorom
- prehodnotiť používané komunikačné nástroje, inovovať ich a pri ich výbere a aplikácii spolupracovať s poskytovateľmi služieb,
- vypracovať publikáciu, pre malé deti ako vymaľovávku, o symboloch mesta (kvet, vták, kameň, strom,...) charakterizujúcich mesto, jeho tradície, piesne, básničky (aj ako doplnková publikácia pre materské a základné školy v Piešťanoch, ako vynikajúcu destináciu cestovného ruchu
- označiť tabuľkami všetky pamiatkové, resp. architektonicky významné, objekty s krátkym popisom ich histórie (viacjazyčne). Medzi ne určite patria : zručanina gotického kostola, hotel Excelsior (Jalta), Vojenský kúpeľný ústav, Vila Hron, Vola Astória, Vila Alexander, penzión International, Kúpeľná dvorana, Zelený strom, bývalé Riaditeľstvo kúpeľov, Sanatórium Palace (dnešná NAW), Vila Klára, Vila Ivánka, hotel Lipa, hotel Eden, Dom Júliin Dvor, Vila Loger (internát pri moste), hotel Slovan, Vila Pavla, Vila Anna, Vila Lívia, Vila Riviera, promenádny (sklený) most, Krajinský most, Napoleonské kúpele, liečebňa Pro Patria, Cyrilov dvor (dnes riaditeľstvo SLK), kúpalisko Eva, Thermia Palace, Irma, vežový vodojem (vodárenská veža), rsk.kostol Sv. Martina, dom R. Friedmanovej, evanjelický farský úrad, dom Koss, bytový dom s obchodom na Winterovej ulici, Vila Dr. Ostreichera, elektrárň Piešťany, budova kúpeľnej komisie (PIC), gymnázium Piešťany, rodinný dom (dr. Valach), pavilón Alexander, rsk. kaplnka pri Sklenom moste, evanjelický kostol, Vila Dr. Majerčáka, vila Dr. Švorca (dnes hotel Park Avenue), Vila Dr. Horvátha (Topoľčianska cesta), mestský úrad, bytový dom s lekárňou na Námestí Slobody, Vila Alba na Nálepkovej ulici, Poštový úrad, budova Elektrotechnickej priemyslovky (bývalý okresný úrad), VÚB na Námestí Slobody (bývalý dom obuvi), dom Dr. Wohlsteina, I. základná škola, Leier, rsk. kostol sv. Štefana.

2.6 Organizácia

Organizácia a koordinácia cestovného ruchu, ako jednej z hlavných priorít rozvoja mesta a mikroregiónu Piešťany, patrí medzi slabé stránky. Funkčná organizačná štruktúra je základným predpokladom pre to, aby boli Piešťany vyhľadávanou destináciou.

Nedá sa očakávať efektívna spolupráca aktérov cestovného ruchu zo súkromného sektora, najmä v období, v ktorom každý hľadá svoju pozíciu, svoju klientelu, svoje cieľové skupiny, pokiaľ nebudú cítiť záujem mesta plniť funkciu koordinátora a zároveň pokiaľ nebude cestovný ruch prioritou rozvoja mesta. Súčasná deľba podporných výkonov pre cestovný ruch v rámci kancelárie primátora mesta (odbor stratégie), Mestskej knižnice (Piešťanské informačné centrum) a Mestského kultúrneho strediska (správa niektorých objektov a poriadanie niektorých akcií) je neefektívne.

Odporúčame vytvoriť jeden subjekt, s právnou subjektivitou, zodpovedný za rozvoj cestovného ruchu, so všetkými kompetenciami a zodpovednosťou v danej oblasti (zber údajov, informatizácia, predaj produktov, komunikácia), ktorý bude intenzívne spolupracovať s podnikateľmi v cestovnom ruchu na území mesta, mikroregiónu, mestom, obcami a s ostatnými podnikateľskými subjektmi.

Opatrenia

- vytvoriť jeden subjekt cestovného ruchu, ktorý dostane od mesta kompetencie doteraz zabezpečované odborom stratégie, PIC a MsK s názvom .....,
- technicky a personálne zabezpečiť nový subjekt tak, aby vytvoril jednotnú informačnú databázu (zber dát), produkty, propagačné a informačné materiály,
- vytvorenie nového loga cestovného ruchu v Piešťanoch, resp. využitie existujúcich návrhov pre otvorenie letnej kúpeľnej sezóny. V tejto súvislosti je potrebné pripomenúť, že partnerské mestá Bratislava a Trenčín s logom cestovného ruchu už viac rokov pracujú,
- motivovať aktérov v cestovnom ruchu na území kúpeľného miesta Piešťany (mikroregiónu) k spolupráci permanentným monitoringom bariér pri ich podnikaní a hľadaním spôsobov ich odstraňovania.

2.7 Financovanie

Kúpeľné miesto Piešťany, ak chce byť opäť centrom cestovného ruchu medzinárodného významu, si vyžaduje väčšie nároky na komunikáciu, predaj produktov a zabezpečovanie služieb. Na rozdiel od iných miest, regiónov, sú Piešťany z veľkej miery orientované na zahraničnú klientelu, čo znásobuje túto potrebu. Platí to o súčasnosti, ale bude to platiť ešte viac v prípade realizácie väčšiny pripravovaných investícií, ktoré sú orientované na zahraničnú klientelu všetkých svetadielov.

Je pravdou, že rozvoj mesta prinesie rast výnosu miestnych daní (daň z nehnuteľností, daň z ubytovania, daň za záber verejného priestranstva, daň z výherných a nevýherných

automatov,..) a poplatku za komunálny odpad. Na druhej strane je potrebné, aby sa väčšia časť týchto výnosov opäť investovala do prípravy, predaja produktov, do komunikácie, do propagácie, do podpory podujatí posilňujúcich značku Piešťany, ale aj do modernizácie a doplnenia infraštruktúry cestovného ruchu (kapitola 2.5)

Miestne opatrenia

- definovať ročný podiel na dani z ubytovania a dani za záber verejného priestranstva, ktorý bude opäť použitý v cestovnom ruchu. Výnos z týchto daní sa v roku 2006 takmer zdvojnásobil a dosahuje hodnotu cca 26,0 mil. Sk. Odporúčame 30% týchto prostriedkov (v roku 2006 by to bolo cca 8 miliónov Sk) použiť na rozvoj cestovného ruchu v oblasti propagácie, podujatí,.....Previazanie užitia výnosov bude aj stimuláciou pre podnikateľské subjekty mať záujem o zvyšovanie využiteľnosti ubytovacích zariadení a atraktivity využívania verejných priestorov, najmä v centre mesta a na kúpeľnom ostrove,
- vytvoriť nový subjekt cestovného ruchu ktorý bude zabezpečovať na profesionálnej úrovni participáciu aktérov cestovného na propagácii, informačných materiálov, ktoré budú zároveň reprezentovať produkty podnikateľských subjektov,
- uzavretie dohody o spolupráci nového subjektu so Slovenskou agentúrou pre cestovný ruch

Opatrenia na celoslovenskej úrovni

Napriek tomu, že je to nad rámec kompetencií mesta, je potrebné hľadať spojencov (iné centrá cestovného ruchu, politikov ..) na presadenie zmeny v zákone o miestnych daniach tak, aby sa tržby z cestovného ruchu viac prejavili v mestskom rozpočte. Ak v súčasnosti časť podnikateľov v cestovnom ruchu platí miestnu daň (daň za ubytovanie, časť podnikateľských subjektov daň za záber verejného priestranstva), veľká časť subjektov poskytujúcich ďalšie služby iba profituje na tom, že prevádzkuje zariadenia v kúpeľnom mieste a nepodieľa sa na nákladoch spojených s prevádzkou mesta. Jedným z riešení môže byť zavedenie dane z nehnuteľností na trhovom ocenení, inou je zavedenie novej miestnej dane napr. za poskytovanie služieb v centre cestovného ruchu.

V prípade, že sa nepristúpi k systémovému riešeniu v tejto oblasti je opätovne potrebné zvážiť mieru zaťažovania časti podnikateľských subjektov zvyšovaním miestnych daní, nakoľko nie všetci čo z kúpeľného miesta ťažia prispievajú na jeho obnovu a rozvoj.

Financovanie zo štrukturálnych fondov

Mesto Piešťany je zaradené medzi inovačné póly rastu, z čoho vyplýva, že v plánovacom období rokov 2007 – 2013 môže čerpať prostriedky zo všetkých operačných programov :

	Operačný program	Riadiaci orgán	SO/RO na prvej úrovni	Fond
1	Regionálny operačný program	MV a RR	VÚC	ERDF
2	Životné prostredie	MŽP SR		ERDF, KF
3	Doprava	MDPT SR		ERDF, KF
4	Informatizácia spoločnosti	ÚV SR	MF SR	ERDF
5	Výskum a vývoj	MŠ SR	Agentúra MŠ SR	ERDF
6	Konkurencieschopnosť a hospodársky rast	MH SR	SARIO, NADSME, SACR, SEA	ERDF
7	Zamestnanosť a sociálna inklúzia	MPSVaR SR	Sociálna implementačná agentúra, FSR	ESF
8	Vzdelávanie	MŠ SR	Agentúra MŠ SR	ESF
9	Zdravotníctvo	MZ SR		ERDF
10	Technická pomoc	MV a RR SR		ERDF

Zdroj : Národný strategický referenčný rámec SR na roky 2007-2013, MV aRR, 2007

Priamo na oblasť cestovného ruchu sú zamerané opatrenia:

- 2.3 Podpora a obnova infraštruktúry cestovného ruchu v rámci Regionálneho operačného programu (investičné aj neinvestičné aktivity),
- 1.5 Podpora podnikateľských aktivít cestovného ruchu v rámci operačného programu Konkurencieschopnosť a hospodársky rast

Z hľadiska finančného zabezpečenia naplnenie koncepcie cestovného ruchu sú zaujímavé aj iné, napríklad:

- „Regionálny operačný program“
  - o revitalizácia nevyužitých, resp. nevhodne využitých kultúrnych pamiatok s využitím rozšírenia ich činnosti a obstarania ich vybavenia v rámci prioritnej osi 3 – posilnenie kultúrneho potenciálu regiónov a rozvoja turizmu
  - o prioritná os 4 – regenerácia sídiel a infraštruktúra nekomerčných záchranných služieb
- Operačný program „Životné prostredie“
  - o prioritná os 1 – zásobovanie obyvateľstva pitnou vodou
  - o prioritná os 2 – opatrenia na ochranu pred povodňami
  - o prioritná os 3 – ochrana ovzdušia, minimalizácia nepriaznivých vplyvov klimatických zmien, vrátane podpory obnoviteľných energií
  - o prioritná os 4 - odpadové hospodárstvo
- Operačný program „Informatizácia spoločnosti“
  - o prioritna 1 – efektívna elektronizácia verejnej správy
  - o prioritna 3 – zvýšenie prístupnosti k širokopásmovému internetu
- Operačný program „Vzdelávanie“
  - o prioritna 2 – celoživotné vzdelávania
- Operačný program „Zamestnanosť a sociálna inklúzia“

- prioritna 1 – podpora rastu zamestnanosti, budovanie kapacít a zlepšenie kvality verejnej správy,
- Operačný program „Konkurencieschopnosť a hospodársky rast“
  - prioritná os 1 – inovácie a konkurencieschopnosť – podpora spoločných služieb pre podnikateľov, zvyšovanie energetickej efektívnosti,
  - prioritná os 2 – cestovný ruch
- Operačný program „Zdravotníctvo“
  - prioritná os 1 – budovanie a rozvoj inštitúcií realizujúcich vzdelávanie v oblasti zdravotníctva

Ďalšími zdrojmi, ktoré je možné pri rozvoji cestovného ruchu kúpeľného miesta Piešťany využiť sú :

- Programy cezhraničnej spolupráce Interreg, do ktorých spadá Trnavský kraj,
- International Visegrad Fund, najmä prostredníctvom štandardných grantov (minimum 4000 eur) pre rozvoj spolupráce v oblasti vedy, výskumu, vzdelávania, výmenných pobytov, podporu cestovného ruchu v rámci V-4,
- Stredoeurópska iniciatíva, podporuje ochranu kultúrneho dedičstva, výmenu skúseností v kultúrnom manažmente, kultúrny priemysel a turizmus, propagáciu kultúrnej rôznorodosti,
- Grantové programy Ministerstva kultúry SR,
- Nórsky finančný mechanizmus a finančný mechanizmus EHP,
- Programy Slovenskej záručnej a rozvojovej banky,
- Programy komerčných bánk (Tatrabanka, Dexia, Istrobanka,...),
- Štátna podpora cestovného ruchu (MPSVaR SR)

2.8 Zvyšovanie profesionality a vzdelávanie

Piešťany majú dlhoročnú tradíciu vo vzdelávaní v cestovnom ruchu (Hotelová akadémia, učňovská škola). Je zrejmé, že cestovný ruch si vyžaduje vysoko kvalifikovanú a mentálne pripravenú pracovnú silu na všetkých úrovniach. Ba čo viac, nakoľko vnímame kúpeľné miesto ako jeden komplexný produkt je potrebné, aby na hostí boli vzdelaním a prístupom pripravení všetci, čo služby poskytujú. Bez ohľadu na to, či sú činní vo verejnom alebo súkromnom sektore.

Opatrenia

- podstatne zlepšiť komunikáciu o existujúcich a pripravovaných zámeroch v oblasti cestovného ruchu cestou médií, ponúkať aktivity v meste a v mikroregióne ako jeden produkt,
- zaviesť a podporovať vzdelávacie programy zvyšujúce profesionalitu pracovníkov vo verejnom, ale aj v súkromnom, sektore na území mesta s využitím jedinečnej šance možnosti čerpať eurofondy. Založiť Akadémiu vzdelávania, dovzdelávania, v oblasti cestovného ruchu (manažment, jazykové kurzy, ..) pre podniky, zamestnancov mesta,

- v spolupráci s existujúcimi vzdelávacími inštitúciami v meste a k tejto výuke pripraviť študijné materiály orientované na miestne prostredie,
- využiť pre vzdelávanie fondy európskej únie a Európsky sociálny fond

2.10 Vnútoraná doprava a bezpečnosť

Okrem nosných foriem cestovného ruchu (kúpeľný, zdravotný,..) spojených s viacdňovým ubytovaním, bude kúpeľné miesto Piešťany predmetom záujmu aj ako zástavka poznávacieho turizmu, športových a kultúrnych podujatí. V tejto súvislosti je potrebné definitívne stanoviť dopravný a parkovací systém v meste, ako aj rozšíriť miestnu ponuku alternatívnej dopravy, napríklad prepojenie aktivít na oboch stranách rieky Váh, prepojenie severnej a južnej časti mesta, prepojenie Piešťany – Banka – Moravany a do oblastí s výrazným vylúčením automobilovej dopravy (centrum mesta, kúpeľný ostrov,...).

Denná návštevnosť prekračuje vysoko počet trvalo bývajúcich obyvateľov mesta. Počas víkendu navštevujú mesto aj obyvatelia okolia, najmä mladí ľudia hľadajúci v Piešťanoch zábavu. Zároveň je kúpeľné miesto charakterizované vysokým podielom hostí zo zahraničia, ktorí prišli do Piešťan s cieľom upevniť si a prinavrátiť si svoje zdravie. Preto je jednou z najdôležitejších oblastí zabezpečenie maximálne možnej miery bezpečnosti a poriadku v meste.

Opatrenia

- definovať a dobudovať parkovacie plochy pre autá a najmä autobusy, na ktoré bude napojená alternatívna doprava do exponovaných lokalít a zabezpečiť dostatočnú informovanosť pre organizátorov podujatí a návštevníkov miesta,
- zvýšiť prítomnosť poriadkovej polície v meste, najmä v čase nárastu počtu návštevníkov mesta,
- sprísniť mestské nariadenia smerujúce proti narušovaniu charakteru kúpeľného miesta,
- zasadiť sa o posilnenie prítomnosti štátnej polície v meste.

2.9 Ubytovanie

Realizácia pripravovaných zámerov vytvorí nové pracovné miesta. Starnúce mesto Piešťany a výrazne klesajúca miera nezamestnanosti (cca 3%) vytvárajú predpoklady pre nedostatok pracovných síl. Z časti sa to prejavuje už teraz a do mesta dochádza pracovať značná časť zamestnancov z okolia. Aj do zariadení týkajúcich sa cestovného ruchu (služby, obchod,...).

Rozvoj mesta si vyžiada vytvorenie podmienok pre príchod a ubytovanie nových pracovných síl zo Slovenska, ale aj zahraničia. Súčasná situácia na trhu s bytmi a nehnuteľnosťami, rastúce ceny dosahujúce úroveň Bratislavy, sú pomerne veľkou bariérou nielen pre mladých ľudí z Piešťan, ale aj pre potenciálnych kvalifikovaných zamestnancov. Je nevyhnutné, aby sa mesto Piešťany začalo touto otázkou zaoberať v rámci svojej bytovej politiky a rezervovaním

vhodných pozemkov pre rôzne formy bývania, aj v spolupráci s obcami v rámci mikroregiónu. Trvalo udržateľný rozvoj mesta je možný iba pri komplexnej ponuke a dobré bývanie s primeranou cenou je jeho neoddeliteľnou súčasťou. V opačnom prípade bude rozvoj Piešťan odkázaný na využívanie často menej kvalifikovanej, náhodilej a fluktujúcej pracovnej sily, ktorá nebude mať záujem o poskytovanie služieb vo večerných hodinách.

Záver

Sústava navrhnutých opatrení má za cieľ vytvoriť predpoklad pre efektívnejšie riadenie cestovného ruchu v kúpeľnom mieste Piešťany. Ich dôslednou realizáciou sa vytvoria podmienky pre lepšiu spoluprácu v meste, ale aj spoluprácu v rámci regiónu a v rámci Slovenska. Vytvoria sa podmienky pre spolufinancovanie projektov v oblasti cestovného ruchu, pre spoluprácu verejného a súkromného sektora a lepšie sa využijú disponibilné finančné aj nefinančné zdroje. Mesto postupne získa vyššie know-how a bude môcť lepšie participovať na medzinárodných projektoch.

Analýza súčasného stavu

Obsah

1. Cestovný ruch na Slovensku	2
1.1 Vývoj cestovného ruchu za obdobie 2004 – 2006	2
1.2 Kapacity a výkony v kúpeľných miestach	6
1.3 Vývoj cestovného ruchu v Trnavskom kraji a okrese Piešťany	6
1.4 Financovanie cestovného ruchu	8
1.5 Odporúčania vládnej stratégie cestovného ruchu	9
2. Cestovný ruch v Piešťanoch	10
2.1 Trhové segmenty a cieľové skupiny	10
2.2 Pozícia mesta ako produktu cestovného ruchu	12
2.3 Súčasný potenciál cestovného ruchu	12
2.3.1 Kúpeľný ostrov	13
2.3.2 Centrálna zóna	16
2.3.3 Mesto a mikroregión	19
2.3.4 Organizácia cestovného ruchu	32
2.3.5 Príjmy a výdavky mesta	33
2.3.6 Cenová politika	35
2.3.7 Tržby v cestovnom ruchu	36
2.3.8 Komunikácia s verejnosťou	37
3. Zhodnotenie súčasného stavu – SWOT analýza	38

1. Cestovný ruch na Slovensku

1.1 Vývoj v cestovnom roku za obdobie 2004 - 2006¹

Cestovný ruch na Slovensku zaznamenal v rokoch 2004 – 2006 zvýšenú dynamiku :

Tabuľka 1

Vývoj ukazovateľov cestovného ruchu

	2004	2005	Index 05/04	2006	Index 06/05
Devízové príjmy z aktívneho zahraničného CR v mil. Sk	29 069,7	37 529,1	129,1	44 985,2	119,9
Devízové výdavky z pasívneho zahr. CR v mil. Sk	24 031,8	26 234,9	109,2	31 349,4	119,5
Saldo zo zahraničného cestovného ruchu v mil. Sk	5 037,9	11 294,2	224,2	13 635,8	120,7
Podiel AZCR na HDP (%)	2,1	2,6	123,8	2,7	103,8
Podiel AZCR na vývoze služieb (%)	24,2	27,5	113,6	x	x
Príjazdy zahr. návštevníkov (prechody hraníc) v tis.	26 415,2	29 395,6	111,3	30 592,3	104,1
Vycestov. občanov SR do zahr. (prechody hraníc) v tis.	20 379,7	22 405,1	109,9	22 688,1	101,3
Počet turistov (ubyt. návštevníkov) v tis.	3 244,5	3 428,1	105,7	3 583,9	104,5
v tom: zahraniční v tis.	1 401,2	1 515,0	108,1	1 611,8	106,4
domáci v tis.	1 843,3	1 913,1	103,8	1 972,1	103,1
Počet prenocovaní turistov celkom v tis.	10 748,5	10 732,8	99,9	11 137,6	103,8
v tom: zahraniční v tis.	4 675,0	4 872,0	104,2	5 133,5	105,4
domáci v tis.	6 073,5	5 860,7	96,5	6 004,0	102,4
Priemerný počet prenocovaní celkom	3,3	3,1	94,0	3,1	100,0
v tom: zahraniční	3,3	3,2	97,0	3,2	100,0
domáci	3,3	3,1	94,0	3,0	96,8
Počet ubytovacích zariadení CR celkom	2 519	2 446	97,1	2 490	101,8

¹ Text je prevzatý zo stratégie cestovného ruchu, vypracovanej Ministerstvom hospodárstva SR v roku 2007

v tom: hotely, motely, botely	470	478	101,7	485	101,5
Penzióny	403	407	101,0	437	107,4
Kempy	75	73	97,3	69	94,5
Počet izieb v UZ CR celkom	46 854	47 666	101,7	48 173	101,1
v tom: hotely, motely, botely	22 644	22 914	101,2	22 496	98,2
Penzióny	5 068	5 317	104,9	5 964	112,2
Kempy	1 142	1 059	92,7	987	93,2
Počet lôžok v UZ CR celkom	121 932	122 612	100,6	124 323	101,4
v tom: hotely, motely, botely	52 058	52 524	100,9	51 816	98,7
Penzióny	12 987	13 496	103,9	15 289	113,3
Kempy	4 346	4 006	97,2	3 690	92,1
Počet miest na voľnej ploche v kempoch celkom	55 115	53 044	96,2	36 444	68,7
Počet podnikateľských subjektov v CR podľa OKEČ	19 839	20 254	102,1	19 504	96,3

Zdroj: ŠÚ SR, NBS

Rast počtu zahraničných turistov

Počet zahraničných turistov na Slovensku rastie vyšším tempom, vykazuje väčší počet prenocovaní a o niečo dlhší čas prenocovania ako u domácich turistov. Hlavnými vysielajúcimi krajinami, podľa poradia, sú: Česko, Poľsko, Nemecko a Maďarsko.

Tabuľka 2

Vývoj počtu zahraničných turistov

Krajina	Počet turistov				
	2003	2004	2005	2006	Podiel
Česko	469 991	419 273	424 900	455 381	28,3
Poľsko	215 383	179 078	198 479	224 159	13,9
Nemecko	175 746	188 067	194 158	190 422	11,8
Maďarsko	100 546	111 065	121 615	121 981	7,6
Rakúsko	51 365	55 609	55 630	60 560	3,8
Taliansko	37 996	50 201	59 344	60 971	3,8
Veľká Británia	26 062	34 349	51 720	63 137	3,9

Zdroj: Štatistický úrad SR

Regionálne odlišnosti

V roku 2006 najvyššiu návštevnosť vykazuje Bratislavský kraj (23,5 %), nasleduje Žilinský kraj (18,2 %), Prešovský kraj (18,1 %), Banskobystrický kraj (11,8 %), Košický kraj (8,5 %) a ostatné kraje približne so 6 – 7 % podielom. Na druhej strane sa však turisti zdržia najkratšie v Bratislavskom kraji (v priemere 2,0 noci), najdlhšie v Trnavskom kraji (v priemere 4,8 noci).

*Tabuľka 3**Návštevníci v ubytovacích zariadeniach podľa krajov*

Kraj	2003	2004	2005	05/04	2006	Index
Bratislava	656 730	721 379	786 266	109,0	840 804	106,9
Trnava	246 211	236 403	241 497	102,2	237 046	98,2
Trenčín	264 439	251 179	253 937	101,1	260 827	102,7
Nitra	197 829	177 846	203 463	114,4	215 712	106,0
Žilina	609 858	577 808	625 790	108,3	652 770	104,3
B. Bystrica	416 586	385 842	400 346	103,8	423 682	105,8
Prešov	687 420	607 514	621 032	102,1	647 068	104,2
Košice	294 467	285 514	295 752	103,6	305 970	103,5
SR	3 373 540	3 244 485	3 428 083	105,7	3 583 879	104,5

Zdroj: Štatistický úrad SR

Dĺžka pobytu

Podľa výberového zisťovania údajov o zahraničných návštevníkoch SR v roku 2005, celkovo netranzitní hostia predstavovali približne 68 %, zvyšok tvorili tranzitní hostia, t. j. návštevníci, ktorí cez Slovensko len prechádzali. Priemerná dĺžka pobytu zahraničných návštevníkov na Slovensku v roku 2005 bola 2,4 dňa, z toho u netranzitných 3,0 dňa. Najviac sa zdržali na Slovensku hostia z Nemecka, Česka a Poľska.

Organizácia ciest

Vychádzajúc z výberového zisťovania až 82 % hostí si organizovalo cestu na Slovensko samostatne. Zdrojom informácií o Slovensku pred pobytom boli predovšetkým predchádzajúce návštevy a informácie od známych. Najfrekvencovanejšie bolo ubytovanie na súkromí, v penziónoch, u rodiny a známych, potom nasleduje ubytovanie v trojhviezdičkových hoteloch, v dvoj- a jednoviezdičkových hoteloch, v turistických

ubytovniach, v štvorhviezdičkových hoteloch a v iných zariadeniach, ako sú vlastné chaty a chalupy na Slovensku. Hotely vyššej triedy sú v tomto výpočte pozadu preto, lebo ich je zatiaľ na Slovensku len málo, dopyt však po nich rastie veľmi rýchlo, a preto je dôležitá ich ďalšia výstavba.

Spokojnosť hostí

Medzi netranzitnými návštevníkmi v roku 2005 bolo 67 % návštevníkov veľmi spokojných. Hodnotenie spokojnosti návštevníkov so službami na Slovensku sa postupne mení k lepšiemu. Zlepšila sa kvalita reštauračného stravovania najmä vo veľkých mestách, celoplošne možno hovoriť o pozitívnom posune v kvalite ubytovacích zariadení a rozvoji informačných služieb. Napriek tomu návštevníci kriticky hodnotili najmä služby spojené s dopravou, jazykovú úroveň, prívetivosť personálu, čistotu a hygienu prostredia, kultúrno-spoločenské služby, služby spojené s lyžovaním, cenovú úroveň služieb, informačné služby.

Výdavky

Podľa zistených priemerných celkových výdavkov na osobu a deň bol urobený odborný odhad výdavkov zahraničných návštevníkov na Slovensku za rok 2005, ktorý sa pohyboval od 65 - 84 miliárd Sk. Berúc do úvahy spodnú hranicu výdavkov je to o 76 % viac, ako sú oficiálne výsledky. Z týchto údajov možno dedukovať, že význam odvetvia cestovného ruchu v ekonomike Slovenska postupne narastá.

Cestovné kancelárie

V činnosti cestovných kancelárií a cestovných agentúr prevláda ich výrazná orientácia na pasívny zahraničný cestovný ruch, teda na vycestovanie našich občanov do zahraničia. Služby cestovných kancelárií a cestovných agentúr pri organizovaní domáceho dovolenkového pobytu využilo iba niečo viac ako 250 tis. klientov, pričom tento spôsob zabezpečovania dovolenky má klesajúcu tendenciu. Prostredníctvom slovenských cestovných kancelárií v roku 2005 vycestovalo do zahraničia takmer 490 tis. slovenských občanov, čo je oproti roku 2004 o 6,5 % viac.

Tabuľka 4

Cestovný ruch organizovaný prostredníctvom cestovných kancelárií a cestovných agentúr

Ukazovateľ	2003	2004	2005	Index 05/04
zahraničný CR – aktívny				
- zahraniční návštevníci	111 286	152 271	133 095	87,4
- pobytové dni	380 903	545 872	460 528	84,4
- priemerná doba pobytu	3,4	3,6	3,5	97,2
zahraničný CR – pasívny				
- vycestovania slov. občanov	407 571	456 543	486 161	106,5

- pobytové dni	3 556 224	4 352 045	4 401 522	101,1
- priemerná doba pobytu	8,7	9,5	9,1	95,8
domáci CR				
- počet osôb	300 757	271 829	251 830	92,6
- pobytové dni	653 716	594 722	503 922	84,7
- priemerná doba pobytu	2,2	2,2	2,0	90,9

Zdroj : Štatistický úrad SR

1.2 Kapacity a výkony v kúpeľných miestach na Slovensku

Pri zachovaní počtu ubytovacích zariadení v roku 2006, prišlo k zníženiu počtu izieb (-4,5 %) a zníženiu počtu lôžok (-4,2%). Napriek tomu sa zvýšil celkový počet návštevníkov (domácich aj zahraničných) o viac ako 10% a počet prenocovaní o takmer 6%. Mierne poklesla priemerná dĺžka pobytu. Pokles počtu izieb a lôžok bol najmä v kategórii hotelov, zatiaľ čo penzióny a ostatné formy ubytovania zaznamenali mierny nárast. Rovnako sa zvýšilo využitie kapacity zariadení.

Tabuľka 5

Kapacity a výkony v slovenských kúpeľných miestach za roky 2005 a 2006

	rok	Počet UZ	Počet izieb	Počet lôžok	% využit	Počet návštevníkov		Počet prenocovaní		Pr.dĺžka pobytu	
						spolu	zahr.	spolu	zahr.	spol	zahr
Ubytovacie zariadenia spolu	2006	67	5862	11314	59,9	253260	93921	2277187	853271	9,0	9,1
	2005	67	6140	11804	52,6	228822	88945	2151105	841942	9,4	9,5
Hotely, motely, botely	2006	21	3059	5748	58,5	143065	63272	1202600	567844	8,4	9,0
	2005	24	3531	6694	52,7	144171	62388	1233098	568046	8,6	9,1
Penzióny	2006	8	343	594	56,4	14568	6308	107582	48390	7,4	7,7
	2005	7	350	650	40,3	13031	5232	101277	26126	7,8	5,0
Ostatné	2006	39	2460	4972	64,3	95627	24341	967005	237037	10,2	9,8
	2005	36	2259	4460	56,7	71620	21325	816730	247770	11,5	11,7

Zdroj : ministerstvo hospodárstva, www.economy.gov.sk

1.3 Vývoj cestovného ruchu v Trnavskom kraji a v okrese Piešťany

Okres Piešťany, v ktorom hrá rozhodujúcu úlohu mesto Piešťany, má takmer 50% podiel na počte lôžok v kraji a počte návštevníkov. Rozdiel medzi mestom Piešťany, krajom, ale aj Slovenskom je v počte prenocovaní a dĺžke priemerného pobytu. Okres Piešťany má viac ako 65% podiel na počte prenocovaní a dĺžka pobytu je u domácich hostí v priemere 5,9 nocí a u zahraničných 9,8 nocí. Je to nad priemerom za všetky kúpeľné miesta Slovenska (tabuľka 5), ale aj vysoko nad priemerom Slovenska (tab.4)

Tabuľka 6

Štatistika ubytovania v kraji Trnava a okrese Piešťany za roky 2001-2005

	rok	Trnavský kraj	Okres Piešťany	% podiel okresu Piešťany
Počet lôžok v ubytovacích zariadeniach	2001	12 179	5 561	45,7
	2002	12 166	5 607	46,1
	2003	12 399	5 567	44,9
	2004	12 422	5 562	44,8
	2005	13 300	6 204	46,6
Počet návštevníkov v ubytovacích zariadeniach	2001	244 300	111 299	45,6
	2002	258 649	120 515	46,6
	2003	246 211	120 103	50,8
	2004	236 403	112 075	47,4
	2005	241 403	116 773	48,4
Počet prenocovaní	2001	1 282 963	843 816	65,8
	2002	1 356 853	872 534	64,3
	2003	1 316 411	839 556	63,8
	2004	1 171 840	765 450	65,3
	2005	1 162 154	777 035	66,9

Zdroj : Štatistický úrad SR

Významný je podiel zahraničných návštevníkov v okrese Piešťany, ktorý by sa vzhľadom na charakter ostatných obcí v okrese mohol stotožniť s mestom Piešťany.

Tabuľka 7

Návštevnosť v okrese (meste) Piešťan, podľa krajiny pôvodu v roku 2000

	Počet návštevníkov	% cudzincov	% z celkového počtu	Počet prenocovaní	% z celkového počtu	Priemerná dĺžka pobytu
Nemecko	26 476	47,67	24,72	364 311	42,99	13,8
Rakúsko	2 751	4,95	2,57	27 100	3,20	9,9
Taliansko	1 147	2,07	1,07	3 558	0,42	3,1
Česká rep.	8 358	15,05	7,80	27 180	3,21	3,3
Poľsko	4 490	8,08	4,19	16 749	1,98	3,7
Rusko	866	1,56	0,81	2 484	0,29	2,9
Izrael	2 242	4,04	2,09	34 805	4,11	15,5
USA	1 442	2,80	1,35	11 473	1,35	8,0
ázijské krajiny	2 338	2,18	2,18	28 303	3,34	12,9
cudzinci spolu	55 542		51,86	543 047	64,08	9,8
Slovensko	51 555	48,14		304 442	35,92	5,9
Spolu	107 097		100,00	847 489	100,00	7,9

Zdroj : Krajská správa ŠÚ Trnava

Ak podiel zahraničných návštevníkov vo všetkých kúpeľných miestach Slovenska tvorí cca 37%, v Piešťanoch je to 51,86 %. Rovnaká situácia je v počte prenocovaní zahraničných návštevníkov, kúpeľné miesta 37,4% a v Piešťanoch 64,08%. Celkov je možné konštatovať, že z celkového počtu prenocovaní zahraničných hostí majú Piešťany podiel cca 43% zo všetkých kúpeľných miest a 11,7% podiel na Slovensku. Je to dané prítomnosťou kúpeľov, čo sa odzrkadľuje aj dĺžka pobytu, ktorá je v Piešťanoch cca 3 x dlhšia, ako je priemer na Slovensku.

1.4 Financovanie cestovného ruchu

Podľa štátnej politiky cestovného ruchu by malo byť zabezpečené financovanie cestovného ruchu verejným a súkromným sektorom nasledovné:

Štátna správa

- podporné programy a schémy štátnej pomoci z prostriedkov fondov EÚ a ich spolufinancovanie z prostriedkov štátneho rozpočtu, propagácia a marketing Slovenska prostredníctvom Slovenskej agentúry pre cestovný ruch,
- členské príspevky Slovenskej republiky v medzinárodných organizáciách cestovného ruchu (UNWTO, OECD, Spoločenstvo podunajských štátov Die Donau),
- tvorba strategických, koncepčných, územných i plánovacích dokumentov v oblasti cestovného ruchu prostredníctvom rozpočtových kapitol ústredných orgánov štátnej správy,
- prevádzka, rekonštrukcia a modernizácia zariadení vo vlastníctve štátu, ktoré sú využívané na účely cestovného ruchu (predovšetkým kultúrne zariadenia a kultúrne dedičstvo, ochrana prírodných atraktivít a pod.),
- vzdelávanie a ďalšie zvyšovanie kvalifikácie a odbornej prípravy,
- záchranné systémy v zimných i letných strediskách cestovného ruchu v záujme bezpečnosti návštevníkov (horská, vodná, cestná a letecká záchranná služba),
- náhrada za obmedzenie bežného obhospodarovania podľa zákona č. 543/2002 o ochrane prírody a krajiny,
- výskumná základňa, štatistika a satelitný účet cestovného ruchu.

Krajská územná samospráva (VÚC)

- tvorba programov a plánov hospodárskeho a sociálneho rozvoja na území samosprávneho kraja, vrátane stratégií a koncepcií rozvoja cestovného ruchu,
- zhotovenie územnej plánovacej dokumentácie,
- regionálne združenia cestovného ruchu,
- regionálne turistické informačné kancelárie,
- prevádzka, rekonštrukcia a modernizácia zariadení vo vlastníctve samosprávy, ktoré sú využívané na účely cestovného ruchu (predovšetkým kultúrne zariadenia a kultúrne dedičstvo, ochrana prírodných atraktivít, kúpaliská a pod.),
- propagácia a prezentácia aktivít a atraktivít cestovného ruchu v príslušnom teritóriu,
- projekty cestovného ruchu a rozvojové programy podporované z verejných zdrojov a realizované vlastnými inštitúciami alebo podnikateľskými subjektmi.

Miestna územná samospráva (obce a mestá)

- tvorba plánov hospodárskeho a sociálneho rozvoja na území mesta a obce vrátane stratégií a koncepcií rozvoja cestovného ruchu,

- tvorba územných plánov lokalít a zón,
- miestne združenia cestovného ruchu,
- turistické informačné kancelárie,
- inštalácia a údržba dopravných informačných a propagačných systémov,
- prevádzka, rekonštrukcia a modernizácia zariadení vo vlastníctve samosprávy, ktoré sú využívané na účely cestovného ruchu (predovšetkým kultúrne zariadenia a kultúrne dedičstvo, ochrana prírodných atraktivít, kúpaliská a pod.),
- infraštruktúra podporujúca aktivity v cestovnom ruchu (cesty, vodovod, plynofikácia, kanalizácia, parkovisko, verejné sociálne zariadenie, atď.),
- budovanie a údržba miestneho orientačného a informačného systému cestovného ruchu, vrátane značenia turistických chodníkov, cyklotrás, náučných chodníkov, odpočívadiel, atď.,
- aktivity súvisiace s výchovou miestneho obyvateľstva k cestovnému ruchu,
- opatrenia na zlepšenie verejnej hygieny, estetického vzhľadu miest, obcí a ich verejných priestranstiev

Podnikateľské subjekty

- výstavba, rekonštrukcia a modernizácia zariadení slúžiacich na poskytovanie služieb cestovného ruchu,
- združenia cestovného ruchu formou členských príspevkov,
- ďalšie vzdelávanie a zdokonaľovanie profesionálnych schopností vlastných pracovníkov poskytujúcich služby cestovného ruchu,
- propagácia a prezentácia vlastných služieb a zariadení cestovného ruchu s využitím ďalších atraktivít v danom regióne,
- zavádzanie systémov kvality,
- partnerstvá pre neplatené služby potrebné pre podnikateľskú činnosť.

1.5 Odporúčania vládnej stratégie rozvoja cestovného ruchu

Turisti kriticky hodnotia najmä služby spojené s dopravou, jazykovú úroveň a prívetivosť personálu, čistotu a hygienu prostredia, kultúrno-spoločenské služby, služby spojené s lyžovaním, cenovú úroveň služieb, informačné služby.

Podľa stratégie na Slovensku je dostatočný priestor na podnikanie v cestovnom ruchu, pričom pretrváva zvýšený záujem o podnikanie v tejto oblasti. Problémom však je nedostatočná kvalita poskytovaných služieb, ich komplexnosť a nedostatočná prezentačno-marketingová činnosť. Preto je, podľa stratégie, potrebné:

- motivovať podnikateľov, predovšetkým v oblasti aktívneho zahraničného a domáceho cestovného ruchu,
- zlepšiť koordináciu verejnej a súkromnej sféry zahŕňajúcej tak oblasť podnikania ako aj neziskové aktivity.

Obdobne ako v iných oblastiach aj v cestovnom ruchu je potrebné analyzovať bariéry podnikania a :

- na miestnej úrovni hľadať možnosti ich odstraňovania,
- vzhľadom na charakter mesta vyvinúť aktivity pri odstraňovaní bariér v rámci regionálnych a celoštátnych kompetencií.

2. Cestovný ruch v Piešťanoch

2.1 Trhové segmenty a cieľové skupiny

Prevažujúcou formou turizmu v súčasnosti je kúpeľný turizmus. Prevažujúcu skupinu hostí tvoria klienti Slovenských liečebných kúpeľov, orientovaní najmä na klasickú kúpeľnú liečbu. Z celkového počtu slovenských hostí tvoria 56,5 % (rok 2006) klienti zdravotných poisťovní. Podiel samoplatcov zo Slovenska sa v súvislosti s modernizáciou zariadení SLK a zmenou manažmentu zvýšil zo 16,2% v roku 2000 na 44,5% v roku 2006. Časť hostí navštevuje kúpele ambulantne, je ubytovaná na súkromí, resp. v mestských hoteloch. V poslednom období sa začal rozvíjať tzv. zdravotnícky turizmus. V Piešťanoch vznikli súkromné dentálne kliniky, ktoré sa orientujú najmä na zahraničných klientov. Tí, najmä z dôvodu cenových relácií (pri porovnateľnej kvalite) uprednostňujú zákroky na Slovensku, často spojené aj s viac denným pobytom.

Ostatnými segmentmi sú : zastávka poznávacieho turizmu, pracovný pobyt a v obmedzenej miere letná dovolenka pri vode.

Význam kúpeľného turizmu v Piešťanoch je zrejmý z tabuľka č.8. Podiel nárastu hostí, ale najmä podiel počtu prenocovaní v tomto trhovom segmente (viac ako 80 %) ukazuje na takmer monofunkčnosť mesta, z hľadiska turistických segmentov a cieľových skupín.

Tabuľka 8

Štatistika hostí a prenocovaní v Piešťanoch

Rok		Počet hostí celkom	V tom		Počet prenocovaní celkom	V tom	
			domáci	zahraniční		domáci	zahraniční
2001	Celkom	100 537	45 633	54 904	801 772	257 172	544 600
	z toho kúpeľný turizmus v %	43,5	41,0	45,6	81,3		72,4
2002	Celkom	111 652	51 974	59 678	839 105	280 317	558 788
	kúpeľný turizmus %	45,0	43,9	46,0	79,3		70,8
2003	Celkom	108 385	49 658	58 727	798 705	255 487	543 218
	kúpeľný turizmus %	46,4	43,9	48,5	80,9		71,8
2004	Celkom	102 326	47 237	55 088	714 702	230 493	482 888
	kúpeľný turizmus %	48,0	47,6	53,9	80,9		73,0
2005	Celkom	104 682	45 647	58 831	722 319	214 220	508 099
	kúpeľný turizmus %	51,5	52,5	45,8	77,9		71,8
2006	Celkom	109 708	54 199	55 509	702 567	242 669	459 898
	kúpeľný turizmus %	53,6	50,7	56,5	79,7		76,8

Zdroj : Krajský štatistický úrad Trnava, vlastné prepočty

V meste Piešťany ostali, ako dedičstvo minulosti pred roka 1989, ubytovacie kapacity, ktoré sa využívali v rámci mestskej turistiky (Magnólia Eden), podnikové ubytovacie zariadenia v lokalite Sĺňava, autocampingy (Sĺňava I. a II). Po roku 1989 pribudli ďalšie ubytovacie zariadenia, napríklad Tematín (Moravany), Diana, Lowe, hotel Pavla, Sandor Pavillon, Patrícia, hotel Máj, Villa Anne Mary, niektoré sa zrekonštruovali (napríklad Koliba, Sergio, Linea, Odevák,...). Zvýšila sa snaha o ich komerčné využitie, pričom čiastočný úspech majú zariadenia, ktoré dobudovali vlastné rehabilitačné zariadenia rôzneho štandardu. Využívajú pritom lokalizáciu zariadení v kúpeľnom mieste, využívajú image mesta Piešťany ako kúpeľného miesta, pritom ich služby nemajú kúpeľný, ale skôr iba relaxačný charakter. Viaceré zariadenia ponúkajú svoje priestory pre semináre, školenia, podnikové stretnutia menšieho rozsahu.

Vo všeobecnosti sa však dá povedať, že väčšina ubytovacích zariadení, mimo kúpeľov, iba hľadá svoje cieľové skupiny. Situácia evokuje názor, že viaceré investície neboli založené na dobrom marketingu, feasibility study, a vychádzali z domnienky rýchlej návratnosti investície, využívajúc tradíciu kúpeľného miesta. Nakoľko aj samotné Slovenské liečebné kúpele musia a menia svoju marketingovú stratégiu, nie vždy sa úvaha investorov zhodnotila.

Tabuľka 9

Vývoj počtu prenocovaní podľa krajiny pôvodu hostí

Štát		2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006
Slovensko	celkom	n.a.	299 029	313 583	295 440	n.a.	231 531	262 531
	z toho kúpeľní	249 463	257 037	269 754	255 879	225 346	197 740	207 111
Česká republika	celkom	n.a.	28 570	53 155	75 192	n.a.	68 420	79 193
	kúpeľní	7 513	13 155	33 401	60 685	52 760	48 459	54 628
Nemecko	celkom	n.a.	361 498	354 106	327 901	n.a.	327 789	264 229
	kúpeľní	288 547	275 962	257 079	236 624	208 376	209 680	180 186
Rakúsko	celkom	n.a.	28 558	22 974	22 297	n.a.	19 699	20 177
	kúpeľní	24 791	25 745	21 147	19 811	17 814	14 823	17 232
Poľsko	celkom	n.a.	19 518	13 624	12 938	n.a.	9 101	11 045
	kúpeľní	1 327	1 985	4 120	2 997	4 127	3 978	5 628
Rusko	celkom	n.a.	4 436	8 214	6 957	n.a.	4 718	5 897
	kúpeľní	971	1 764	3 965	2 485	1 981	3 236	4 101
Izrael	celkom	n.a.	28 933	28 678	24 000	n.a.	35 489	40 639
	kúpeľní	34 028	27 915	28 075	23 385	24 427	34 915	40 211
Arabské štáty	celkom	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
	kúpeľní	27 151	27 262	26 324	25 140	23 758	24 697	25 386
ostatní	celkom	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
	kúpeľní	21 596	20 713	21 648	19 071	72 184	24 697	25 386
spolu	celkom	n.a.	801 772	839 105	798 705	714 702	722 319	702 567
	kúpeľní	655 387	651 538	665 513	646 077	578 013	562 438	560 277

Zdroj: SLK, a.s. Piešťany, Krajský štatistický úrad Trnava

Z tabuľky 9 sú zrejmé viaceré trendy za obdobie rokov 2000 - 2006:

- postupný pokles hostí, napríklad v kúpeľnom segmente je to takmer – 100 000 prenocovaní,
- nárast hostí z Českej republiky, Poľska, Izraela, Ruska,
- pokles počtu hostí z Nemecka, Rakúska, mierny z arabských štátov,
- prevažná väčšina hostí preferuje kúpeľní turizmus, najmä Slováci, hostia z Izraela, Rakúska, v posledných rokoch aj z Českej republiky,
- poľskí turisti preferujú iné segmenty.

Priemerná dĺžka pobytu sa pohybuje u domácich okolo 5 nocí, pričom má od roku 2000 klesajúcu tendenciu, v kúpeľných zariadeniach je to okolo 7 nocí, tiež s klesajúcou tendenciou (7,6 nocí v roku 2001, 6,1 v roku 2006).

2.2 Pozícia mesta ako produktu cestovného ruchu

Pozícia mesta Piešťany na trhu cestovného ruchu sa od roku 1989 zásadne nezmenila. Prevažujúcim segmentom, tvoriacim takmer 80% prenocovaní, je kúpeľníctvo. U ostatných segmentov však jasné definovanie pozície chýba. Prejavuje sa silný individualizmus, nespolupráca, čo je obmedzujúcim faktorom pre budovanie pozitívneho profilu mesta, ako jedného produktu cestovného ruchu.

Spoliehanie sa iba na históriu, izolácia od demokratickej časti sveta po roku 1948 a podpora iných hospodárskych odvetví v Piešťanoch, zabrzdilo rozvoj mesta, ako centra cestovného ruchu medzinárodného významu.

V súčasnosti možno hodnotiť mesto ako celok, z hľadiska cestovného ruchu nasledovne:

- zamerané takmer výhradne na jeden segment cestovného ruchu – kúpeľný turizmus,
- cenovo výhodné pre zahraničnú klientelu, nevýhodné pre domácu klientelu,
- nedostatok služieb, najmä pre záujemcov o iné segmenty cestovného ruchu,
- skôr nudné, ako atraktívne a poskytujúce pohodlie,
- skôr staré, ako nadväzujúce na tradíciu,
- na Slovensku síce patriace k špičke, ale z medzinárodného hľadiska skôr neosobné, neharmonické, nemotivujúce a málo inovatívne,
- v súčasnosti bez významných medzinárodných úspechov.

2.3 Súčasný potenciál cestovného ruchu

Mesto Piešťany poskytuje v porovnaní s inými mestami pomerne veľkú kapacitu ubytovacích zariadení. Okrem toho sa na jeho území sa nachádza 580 predajní, 6 obchodných domov a 204 reštaurácií a pohostinských zariadení.

Tabuľka 10

Vývoj ubytovacích kapacít (lôžok)

	2001	2002	2003	2004	2005	2006
hotely, penzióny	19	n.a.	20	23	20	19
v súkromní	4	n.a.	9	10	8	8
Ostatné	11	n.a.	5	4	6	6
Spolu	34	n.a.	34	37	34	33

Zdroj: Krajský štatistický úrad, n.a. – údaj nebol k dispozícii

Pri definovaní súčasného potenciálu sme mesto rozdelili na: Kúpeľný ostrov, centrálnu mestskú zónu vymedzenú hranicou pamiatkovej zóny, ostatnú časť mesta a mikroregión. V rámci týchto územných celkov uvádzame vybrané charakteristické zariadenia a služby.

2.3.1 Kúpeľný ostrov

Všetky plochy, zariadenie na kúpeľnom ostrove sú všetky vo vlastníctve akciovej spoločnosti SLK Piešťany.

2.3.1.1 Ubytovanie

V priebehu posledných rokov sa rekonštrukciou hotelov Esplanade, Palace a Thermia Palace zvýšila ich kvalita. Proces bude v budúcom roku pokračovať rekonštrukciou hotela Grand.

Tabuľka 11

Hotely na kúpeľnom ostrove

Názov	Počet lôžok	cena Sk/osoba/noc	Ďalšie vybavenie
Thermia Palace	222	B&B* 2340 – 3420 KKP** 2660-4740	Hotelové služby: Concierge, biznis centrum, zmenáreň, domáca a zahraničná tlač. Súčasťou hotela je vonkajší bazén s termálnou vodou, ktorý je v prevádzke počas celého roka. Emporium Wellness and Beauty - vaňové kúpele a masáže, Deluxe kúpeľ s luxusnými bylinkovými zábalmi, Royal Irma Deluxe masáže, masáže horúcimi kameňmi, Irma masáž „od končekov prstov po koreňky vlasov“ a štvorročné masáže. Clarins Beauty – pleťová i telová kozmetika, kaderníctvo, pedikúra a manikúra. Zábava a voľný čas: kaviareň, Joker bar, salón Ferdinand, letná terasa pri bazéne. Doplňkové služby: kultúrny program, zábavné podujatia, exkurzie, výlety, transfery.

Pro Patria	180	B&B* 920-1580 KKP** 1720 - 2380	Hotelové služby: guest-relation manažér, prírodné solárium v átriu hotela, zmenáreň, centrálny trezor, fax, kopírovanie, kaderníctvo, kozmetika, výlety, transfery, požičiavanie bicyklov, parkovisko pred hotelom. Zábava a voľný čas: kaviareň, letná terasa. Doplňkové služby: kultúrny program, zábavné podujatia, exkurzie, výlety, transfery.
Balnea Esplanade Palace	810	B&B* 1380 – 2480 KKP** 2700-3800	Hotelové služby: business centrum (internet, fax, kopírovanie, PC), obchodná pasáž, guest-relations manažér, zmenáreň, suveníry, výlety, transfery, požičovňa bicyklov, parkovanie, garáž. Vodný a saunový svet s vonkajším a vnútorným bazénom s masážnymi zariadeniami, jacuzzi, masážnymi vodnými ležadlami, chrličom vody. Bazény sú spojené so suchou klasickou saunou, infra saunou, tureckým kúpeľom (parnou saunou) a solárium. Zábava a voľný čas: kaviareň, nočný bar, bridge club, knižnica Doplňkové služby: kultúrny program, zábavné podujatia, exkurzie, výlety, transfery.
Balnea Splendid	286	B&B* 1200-2180 KKP** 2440 - 3420	Hotelové služby: guest-relations manažér, zmenáreň, trafika, zlatníctvo, výlety, transfery, krajčírka, požičovňa bicyklov, parkovanie, garáž. Celoročne otvorený vonkajší a vnútorný bazén s termálnou vodou. Vnútorný bazén je vybavený vírivkami. Zábava: kaviareň, Piano bar, štýlová Slovenská izba s cimbalovou hudbou, letná terasa Ohnisko s grilovanými špecialitami. Doplňkové služby: kultúrny program, zábavné podujatia, exkurzie, výlety, transfery.
Balnea Grand	326	B&B* 1020-3240 KKP** 1680 - 2280	Hotelové služby: guest-relations manažér, zmenáreň, trafika, zlatníctvo, výlety, transfery, krajčírka, požičovňa bicyklov, parkovanie, garáž. Celoročne otvorený vonkajší a vnútorný bazén s termálnou vodou. Vnútorný bazén je vybavený vírivkami. Zábava: kaviareň, Piano bar, štýlová Slovenská izba s cimbalovou hudbou, letná terasa Ohnisko s grilovanými špecialitami. Doplňkové služby: kultúrny program, zábavné podujatia, exkurzie, výlety, transfery.

B&B- nocľah a raňajky, KKP -komplexný kúpeľný pobyt

2.3.1.2 Balneoterapeutické zariadenia

Na území kúpeľného ostrova sa nachádzajú 4 balneoterapeutické zariadenia.

Tabuľka 12
Balneotherapie

názov	Kapacita procedúr/ deň	Pre klientov	služby
Irma	870	Thermia Palace, ambulantní	Zrkadlisko + bahnisko, bahenný zábal, vaňový kúpeľ, klasická masáž, hydroterapia, oxygenoterapia, laser, inhalácie, plynové insuflácie, individuálny telocvik, reflexná masáž, trakcie, záves, elektroterapia
Napoleonske kúpele	950	Jalta, Villa Berlin, Smaragd, Šumava, Riviera, ambulantní	Zrkadlisko + bahnisko, bahenný zábal, vaňový kúpeľ, hydroterapia, oxygenoterapia, laser, plynové insuflácie, individuálny telocvik, reflexná masáž, skupinová hydrokineziterapia, skupinová kineziterapia, trakcie, záves, parafango
ProPatria	800	ProPatria, ambulantní	Zrkadlisko + bahnisko, bahenný zábal, vaňový kúpeľ, klasická masáž, individuálny telocvik, elektroterapia
Balnea Health Spa	4000	Balnea Esplanade, Palace, Splendid, Grand, ambulantní	Zrkadlisko, bahenný zábal, vaňový kúpeľ, klasická masáž, hydroterapia, oxygenoterapia, laser, inhalácie, Plynové insuflácie, individuálny telocvik, reflexná masáž, trakcie, trakcie v bazéne, záves, elektroterapia, skupinová hydrokineziterapia, skupinová kineziterapia, parafín, parafango

Zdroj :SLK Piešťany

2.3.1.3 Ostatné zariadenia

Tabuľka 13
Ostatné zariadenia na kúpeľnom ostrove

zariadenie	kapacita	služby/podujatia,....
Spoločenské centrum	Veľká sála 400 miest Malá sála 120 miest	predajne, zubná klinika, viacúčelové sály (kultúrne podujatia, kongresy, konferencie, školenia, semináre), výstavy, kaviareň, pošta, telefónna centrála
Golfový areál	9 jamiek	Golfové ihrisko, Golf club, Kaviareň, Golfová akadémia (Driving Range, Putting, Chipping area), Pro Shop, in-door golfové simulátory, golfoví tréneri, tenisový kurt

Tenisové dvorce		betónové
Kúpalisko Eva	1500 os./deň letná prevádzka	Reštaurácia, bufet, tenisové dvorce (2)
Elisabeth Caffe&Restaurant		V prenájme
Kaviareň a reštaurácia Kantína		V prenájme
Hudobný pavilón Harmony	130 miest	Promenádné koncerty
Predajňa kúpeľných oblátok		V prenájme
Riaditeľstvo SLK		V prenájme
Technické prevádzky		Akumulačná nádrž, vyzrievacie bazény pre bahno
Pitný pavilón		Informácie o piešťanskej termálnej vode
Kolonádový most		6 súkromných predajní, majetok mesta
Park na kúpeľnom ostrove		

Zdroj : SLK Piešťany

2.3.2 Centrálna zóna

Pre vymedzenie centrálnej zóny použili hranicu pamiatkovej zóny na pravej strane rieky Váh (mestská časť).

2.3.2.1 Ubytovanie

Tabuľka 14

Ubytovanie v centrálnej zóne Piešťan

Názov	Počet lôžok	Cena Sk/osoba/noc	Ďalšie vybavenie, služby
Liečebný dom Jalta	107	B&B* 880 – 1480 KKP** 1680 - 2280	Hotelové služby: zmenáreň, centrálny trezor, výlety, transfery, uzavreté parkovisko pri hoteli. Kaderníctvo, kozmetika, pedikúra v objekte Kriváň (oproti hotelu Jalta). Zábava a voľný čas: denný bar, letná terasa na pešej zóne, espresso Villa Berlin.
Hron			služobné ubytovanie (mimo lôžkového fondu SLK)
Lívia			služobné ubytovanie (mimo lôžkového fondu SLK)
Kriváň			V prenájme, služobné ubytovanie (mimo lôžkového fondu SLK)
Slovan			mimo prevádzky
Erna			služobné ubytovanie (mimo lôžkového fondu SLK)

Villa Berlin	56	B&B* 1020 – 1700 KKP** 1820 - 2500	Espresso, hostia využívajú služby hotela Jalta
Depandance Smaragd Šumava Riviera	134 (27+62 +45)	B&B** 800 – 1400 KKP** 1600 - 2200	Hostia využívajú služby hotela Jalta
Zelený strom	56		Detská liečebňa
Vojenský kúpeľný ústav	132	n.a.	Masáže, akupunktúra, elektroterapia, ergoterapia, medikamentózna terapia, vonkajší termálny bazén (letná sezóna), výlety, koncerty,.....
Hotel Magnólia	250	2000-3900	reštaurácia, bar denný, zmenáreň, úschovňa cenných predmetov, čistiareň, parkovisko, bazén, posilňovňa, wellness služby, business služby
Hotel Eden	46	1400-2600	reštaurácia, kaviareň, vináreň, letná terasa, Francúzsky salón, pracovné rokovania, spoločenské a rodinné akcie. Medzi doplnkové služby hotela patrí rehabilitačno - relaxačné centrum so saunou, kaderníctvo, kozmetika, solárium, informačné centrum a služby cestovnej kancelárie, parkovanie
Hotel Sandor Pavillon	32	2390-3790	rokovacia miestnosť, konferenčná miestnosť, biliard, bazén, sauna, masáže, infrakabína,
Hotel Lipa	-		Mimo prevádzky, pripravovaná rekonštrukcia
Leier	n.a		
Hotel Park Avenue	40		reštaurácia, bar, masáže, internet
Hotel Park	184		V rekonštrukcii
Hotel Pavla		3700-5500	room service, business centrum a sekretárske služby, informačné a turistické služby, pranie, čistenie a žehlenie odevov, kadernícky salón, požičovňa áut, kuriérske služby, zmenáreň, wellness služby
Hotel City	32	1790-2900	internet na izbe, informácie, zmenáreň, trezor na recepcii, predaj upomienkových predmetov, pranie a žehlenie, sprostredkovateľská činnosť (vstupenky, kúpeľná liečba), predaj zahraničnej tlače
Hotel Darmoon	42	2000-3790	business služby, kúpeľná liečba, rezervácia leteniek a cestovných lístkov, zabezpečenie fakultatívnych výletov, zabezpečenie sprievodcu, prenájom automobilov, prenájom bicyklov, transport, servis, čistiarenské služby, lekár 24 hodín denne, DVD
Hotel Satelit	120	1500-3900	kongresové sály, wellness centrum - solárium, jacuzzi, masáže
Hotel Villa Anna Mary	56	1100-2400	

Penzión Astra	22	700-1000	relaxačná miestnosť s jacuzzi a fínskou saunou
Penzión Benátky	12	990-1700	Reštaurácia, Bar denný, Bar nočný, Kaviareň, Záhradné posedenie, Grill, Úschovňa cenných predmetov
Penzión Best	4	490	
Penzión Hedvika	10	1050-1500	
Penzión Lowe		2500	masáže, bazén, sauna, vírivý kúpeľ, terasa
Penzión OK	13		
Penzión Pod vežou		1000	
Penzión Solid	16	950	požičovňa a úschovňa bicyklov, kaderníctvo, kozmetika, masážny salón a vizáž, sprostredkovateľské služby
Penzión Tatratour	22		
Penzión Villa Veres	40	1500-2100	
Villa Bayer		500	
Domov mládeže pri SPŠE	64	200	

Zdroj : vlastné zistenia

2.3.2.2 Balneoterapeutické zariadenia

Tabuľka 15

Balneotherapie v centrálnej zóne

Názov	Kapacita procedúr/ deň	Pre klientov	služby
Vojenský kúpeľný ústav	n.a.	ubytovaní, ambulantní	
Hotel Magnólia	n.a.	ubytovaní, ambulantní	

Zdroj :

2.3.2.3 Služby a ostatné zariadenia

V centrálnej zóne sa nachádzajú, z hľadiska cestovného ruchu, nasledovné významné zariadenia (okrem predajní) :

Tabuľka 15

Ostatné zariadenia a služby v centre mesta (výber)

zariadenie	služby/podujatia
Art Jazz Gallery	Reštaurácia, jazzové koncerty, výstavy, prezentácie kníh, galerijná činnosť
Café Art Gallery	Reštaurácia, pizzéria, výstavná a galerijná činnosť
Centrál	Reštaurácia
Fonte Restaurant&Bar	Spoločenské akcie, firemné večierky, rodinné oslavy, promócie
Kanton	Čínska reštaurácia
Kursalón	Svadby, rodinné a firemné oslavy, maturity, koncerty, výstavy, tanečné večery
Le Griffon	Reštaurácia, medzinárodná kuchyňa
Orchidea	Pizzeria
Pizza Bandi	Pizzeria
Pizza Leierov Dvor	Pizzeria
Radnička	Reštaurácia
Restaurant Adriano	Reštaurácia
Restaurant Kominár	Reštaurácia
Reštaurácia Garden	Reštaurácia
Riviera	Bar, reštaurácia
Restaurant Tosca	Reštaurácia
Mon Bijou	Kaviareň
Monsalvy	Kaviareň
Guinness Pub	
Casino	
Balneologické múzeum	Dejiny kúpeľov, kúpeľníctva
Dom umenia	Kultúrno-spoločenské aktivity, divadlo, film, televízne show, kongresy, výstavy
Galéria Bayer	Výroba a predaj dekoratívnej keramiky
Galéria Mariet	Obrazy, plastiky z dreva a kovu, keramika, striebro a umelecké šperky
Galéria MM	Výstava obrazov, fotografií
Galéria Nami	Umelecké predmety, výstavy
Fontána, kultúrne a spoločenské stredisko	Filmové a divadelné predstavenia, prednáška, sympóziá, kongresy, výstavy
Minigaléria A. Majerníka	
Vila Dr. Liska	Výstavy
Výstavná sieň „Stará lekáreň“	Obrazy, grafiky, keramika, suveníry, šperky
Hudobný pavilón	Hudobné a zábavné podujatia
Amfiteáter	Mimo prevádzky
Pešia zóna s fontánami	Priestor pre podujatia, lavičky,....
Mestský park	
Mestská tržnica	

Zdroj : www.,

2.3.3 Mesto a mikroregión

Súčasný stav sa zameriava iba na významnejšie zariadenia a služby, ktoré považujeme za dôležité z hľadiska cestovného ruchu.

2.3.3.1 Ubytovanie a stravovanie

V katastrálnom území mesta, resp. mikroregiónu sa nachádzajú viaceré ubytovacie zariadenia, najmä v okolí vodnej plochy Sĺňava a v lesoparku Červená veža. Okrem nižšie uvedených ubytovacích zariadení je na území mesta registrovaných 20 ubytovateľov na súkromí s cca 130 lôžkami.

Tabuľka 16

Vybrané ubytovacie a stravovacie zariadenia v ostatnej časti mesta a v mikroregióne

názov	počet lôžok/ stol	Cena Sk/osoba/noc	Ďalšie vybavenie, služby,
City Hotel Paradiso	78	800-1280	reštaurácia, banketová miestnosť, 2 salóniky, relaxačné centrum, kadernícky salón, požičovňa automobilov, nočný bar
City Hotel Sergijo	48	2400-3900	reštaurácia, 2 konferenčné miestnosti, bar, kaviareň, wellness centrum
Hotel Atóm	60		
Hotel Harmony	40		sauna, fitness, stolný tenis, biliard, požičovňa športových potrieb, prírodné ohnisko s opekaním a posedením, výlety, túry do blízkeho okolia
Hotel Korekt	60	800	kaviareň, denný bar, reštaurácia, slovenská izba, salónik, sauna, letná terasa, posilňovňa, tenisové kurty, biliard, požičovňa bicyklov
Hotel Linea	112	1310-2030	
Hotel Lux	84	980	bar, reštaurácia, biliard, stolný tenis, masáže
Hotel Máj	95	1300	kaviareň, letná terasa, reštaurácia, detský kútik, miestnosť na spoločenské a kartové hry, wellness a rehabilitačné pobyty
Hotel Odevák	162	1310	reštaurácia, denný bar, telocvičňa, 2 konferenčné miestnosti, konferenčný salón, salónik, relax centrum
Hotel Panoráma	50	1400-2670	relax centrum, typická slovenská reštaurácia
Hotel Patrícia	18	2100-3400	sauna, solárium, fitness centrum, bazén, masáže, tenisový kurt
Hotel Piešťany	280	600	salóniky s kapacitou 30 a 15 miest – školenia, semináre, obchodné stretnutia, kaderníctvo, kozmetika, manikúra, pedikúra, internet
Hotel Poppy	103		konferenčná miestnosť, salón, sauna, masáže, vodoliečba, škótske streky, solárium, fitness
Hotel Sorea Sĺňava	430	700	reštaurácia, kaviareň, nočný klub s biliardom, fitbar, spoločenská miestnosť prepojená s kongresovou sálou
Hotel – Penzión Zachej	50	1600-3200	bezbariérové zariadenie, grill, internet, kaviareň, parkovisko, reštaurácia, sauna, zmenáreň
Pension Hellen Relax Club	42	1400-2950	bazén, sauna, masáže

Penzión Bodona	28	890-2100	areál s detským ihriskom, tenisový kurt, požičovňa športových potrieb
Penzión Danninger	14	600	masáže
Penzión Diana	55	1990-2950	sauna, bazén, infrakabína, masáže, business salón
Penzión Edit	5		
Penzión Fuede	15	900	školenia pre 15-20 ľudí
Penzión Tematín	50	850 - 1500	reštaurácia (80), vináreň (20), sála(20), letná terasa(60)
Rybársky dvor	34	1300-2900	wellness servis vrátane suchej a mokrej sauny, vírivky, masáže, kaderníctva, kozmetiky, pedikúry, kriketové ihrisko, lukostreľba
Domov mládeže SZŠ	32	150	
Autocamping Sĺňava II	n.a	200	
Kemping Lodenica Sĺňava I	80		
Aréna	120		bar, reštaurácia, veľkoplošná projekcia, 15 televízorov
Indians Pub	400		
Victoria Bowling	45		
Slovenský dvor	200		
Rybník Bašovce	60		reštaurácia(60), salónik (15), letná terasa (75)

Zdroj : www.pic.piestany.sk, MÚ Piešťany

2.3.3.2 Ponuka v oblasti kultúry a histórie

Z hľadiska kultúrnych zariadení zohrávajúci významnú úlohu v cestovnom ruchu je potrebné spomenúť : Mestské kultúrne stredisko (kinosála 150 miest, 40 miest v spoločenskej sále), Mestskú knižnicu a Vojenské historické múzeum.

Pre cestovný ruch zohrávajú dôležitú úlohu organizované podujatia, napríklad : maliarske, sochárske a fotografické výstavy, promenádne koncerty, Piešťanský hudobný festival, otvorenie letnej kúpeľnej sezóny, International Jazz Piešťany (celoročný jazzový program), organové dni, Socha piešťanských parkov, Truck Country, Hodokvas, Týždeň slovenských knižníc, Piešťanské zlaté stuhy, Veterán rallye, Carat Tuning Party, Country Lodenica, Cinematik – medzinárodný filmový festival, Victória Régia – viazanie kvetov, Piešťanské Randevous, Eurotour – prehliadka hraných a dokumentárnych filmov, Piešťanské Vianoce a ďalšie.

Okolie Piešťan poskytuje návštevníkom regiónu, ale aj bývajúcim obyvateľom mnoho historických atrakcií (zdroj: www.piestany.sk):

- hradný areál Červený Kameň, ktorý sa ako kráľovský hrad sa spomína už v 13. storočí,
- zrúcaninu pohraničného strážneho hradu severne od obce Dobrá Voda,
- obec Košariská, miesto narodenia Milana Rastislava Štefánika,
- vrch Bradlo s objektom mohyly, ktoré je dielom národného umelca Dušana Jurkoviča,
- hradný komplex na skalnom brale tvorí mesta Nitra,
- archeologická expozícia v prírode v obci Očkov,
- Trenčiansky hrad, ktorého počiatky siahajú až do dôb Rímskej ríše,

- pohraničný strážny hrad Beckov, ktorý sa spomína už v Anonymovej kronike z prelomu 12. a 13. storočia.
- obec Čachtíc (napr. Draškovičovského kaštieľ (múzeum), gotického kostola s budovou fary) a hrad,
- klasicistický kaštieľ v Dolnej Krupej, postavený ako reprezentačné sídlo rodiny Brunswickovcov koncom 18. storočia,
- vrch Kostolec, ktorý sa týči nad obcou Ducové, od polovice 9. do 10. storočia bol tento sídlom veľkomoravského veľmoža,
- kaštieľ nad obcou Lúka v roku 1674,
- obec Moravany nad Váhom (nález Moravianskej venuše spred 22 800 rokov, renesančný kaštieľ z konca 16. storočia),
- zrúcanina hradu v Oponiciach, ktorý bol založený začiatkom 14. storočia,
- vinohradnícka obec Radošina,
- zrúcanina hradu Tematín, ktorý vznikol v 2. polovici 13. storočia ako jeden zo strážnych hradov nad cestou vedúcou údolím Váhu,
- zrúcanina Topoľčianskeho hradu, ktorého najstaršie časti sú datované do polovice 13. storočia, sa dodnes vypínajú nad obcou Podhradie,
- Smolenický zámok, (pôvodne hrad zo 14. storočia),
- najstaršie slovenské kráľovské mesto na Slovensku Trnava (1238),
- Vrbové, pamätihodnosti (románsko-gotického kostolíka, "šikmej" veže zvonice, židovskej synagogy, šľachtická kúria z konca 17. storočia).

2.3.3.3 Ponuka v oblasti športu

Zariadenia poskytujúce služby a organizované podujatia. Uvádzame niektoré zariadenia a podujatia, ktoré majú väzbu na cestovný ruch

Tabuľka 17

Športové zariadenia

druh	zariadenie	kapacita	ostatné služby
tenis	tenisový areál Kúpele Piešťany	11 dvorcov	reštaurácia
	HS - Centrum	7 dvorcov	
	Kúpeľný ostrov	4 dvorce	
	kúpalisko Eva	2 dvorce	
	Sĺňava II	2 dvorce	
jazdectvo	Prvá jazdecká škola Bodona		hodiny s inštruktorom, jazdenie so sprievodcom
Vodné športy, plávanie	lodnica		reštaurácia, občerstvenie
	vodnolyžiarsky vlek		reštaurácia, občerstvenie
	kúpalisko Eva		reštaurácia,
	bazén v hoteli Sorea		
	bazén vo VKÚ		
	Vodné skútre		Horná Streda
golf	Golf Club Piešťany	9 jamiek	golfový klub
korčuľovanie, hokej	zimný štadión		

lyžovanie, sánkovanie	Bezovec Ahoj		občerstvenie, ubytovanie
cyklistika	cyklotrasy miestneho, regionálneho aj nadregionálneho významu		požičovne bicyklov v hoteloch
squash	Squash klub	4 kurty	solárium, sauna, masáže
bowling	Victoria bowling	8 dráh	škola bowlingu
	Indians pub		
	Penzión Zachej		
parašutizmus, letectvo	Skydive centrum relax		parašutistický výcvik, tandemové zoskoky
	letisko Piešťany		
strelba	Nová Lehota		
futbal	futbalový štadión		
atletika	futbalový štadión, areály základných škôl		
rybolov	rieka Váh, vodné nádrže		
jazda plťou	rieka Váh		
motorskárska dráha	obec Trebatice		

Zdroj : dokumenty mesta, vlastné zistenia

V rámci mesta sa pravidelne organizujú nasledovné športové podujatia: Dzurilla Cup (hokej), Slovakia Cup (tenis), Slovakia Open (stolný tenis telesne postihnutých), Kraulový trojboj (plávanie), Majstrovstvá SR v tenise, veslárske regaty, Veľká cena Slovenska(automobily, motorky), Slovenský pohár vo vodnom lyžovaní, plávanie otužilcov,.....

2.3.3.4 Doprava

Dopravné napojenie mesta je dobré. Diaľnica D-1 je súčasťou medzinárodnej cestnej siete a umožňuje dostupnosť autom a autobusom prakticky z celej Európy. Rovnako dostupnosť železničnou dopravou je umožňuje prístup zo železničných dopravných systémov Rakúska, Nemecka, Českej republiky, Maďarska, Ukrajiny,.....

Letisko Piešťany

Existencia letiska Piešťany je dobrým potenciálom pre rozvoj cestovného ruchu. V žiadnom prípade nie je žiaduce utlmenie jeho prevádzky, ale naopak. Spádová oblasť letiska tvorí osídlenie v okruhu hodinovej dostupnosti, čo predstavuje cca 900 000 obyvateľov.

Jeho súčasné využitie je z dôvodu dlhoročnej stagnácie hospodárskeho rozvoja regiónu nedostatočné. Najväčší podiel na preprave cestujúcich má medzinárodná nepravidelná preprava (cca 86% v roku 2005), pričom najväčší počet letov bol zo SRN (Lipsko, Berlín). Takmer 80% všetkých letov sa uskutočnilo počas víkendov. V roku 2006 bol zaznamenaný pokles v počte prepravených cestujúcich o cca 15%.

Zmenou vlastníckych vzťahov (33% mesto, 33%vyšší územný celok, 34% ministerstvo dopravy) prišlo k zmenám aj v manažmente letiska. Novo kreovaná spoločnosť má ambíciu, rozšíriť terminál pre cestujúcich, zvýšiť kapacitu odletovej haly, predĺžiť vzletov – pristávaciu dráhu, rozšíriť rolovaciu dráhu, postaví cargo centrum, v areáli lokalizovať leteckú školu a hangáre. Rozvoj letiska a jeho efektívnosť je úzko spätá s rozvojom spádovej oblasti (výroba) a s rozvojom viacerých foriem cestovného ruchu v mikroregióne Piešťany.

Napriek dobrým východiskovým podmienkam existuje viacero nedoriešených problémov a ohrození v oblasti dopravy:

- v oblasti cestnej dopravy je to najmä:
  - o obmedzená kapacita a technický stav Krajinského mosta (cesta II/499), ktorý je výrazným obmedzujúcim faktorom rozvoja cestovného ruchu v regióne Piešťany,
  - o nedoriešený systém parkovania v meste,
- v oblasti železničnej dopravy rekonštrukciou železničnej trate, zvýšením rýchlosti, môže prísť k obmedzeniu počtu spojov zastavujúcich na železničnej stanici Piešťany,
- v oblasti leteckej dopravy pomalé riešenie obnovenia pravidelnej prevádzky letiska.

2.3.3.5 Udržateľný rozvoj mesta

Budúcnosť cestovného ruchu veľmi úzko závisí od trvalo udržateľného rozvoja mesta, od rešpektovania jeho princípov. Koncentrácia problémov životného prostredia môže v značnej miere ovplyvniť naplnenie jednej z nosných priorít rozvoja mesta – cestovný ruch, založenej na rešpektovaní kultúrnohistorického potenciálu kúpeľného miesta.

Pre posúdenie súčasného stavu sme využili prácu „Udržateľný rozvoj miest v SR“, autorov P. Mederly, Z. Hudeková, na ktorej spolupracovali aj predstavitel MsÚ Piešťany J. Baranovič a ProPolisu, n.o. V. Vavro. Hodnotenie indikátorov prebehlo v šiestich oblastiach: preprava, urbanizmus a výstavba, životné prostredie, krajina a biodiverzita, zaťaženie prostredia a ekologická stopa, sociálno-ekonomická situácia mesta, manažment. Mesto Piešťany je porovnané s inými mestami Slovenska a s priemerom miest Európskej únie. Niektoré relevantné poznania:

- Preprava
  - o obyvatelia Piešťan urobia denne takmer 4 cesty (EÚ 2,5), absolvujú priemerne takmer 22 km a strávia na cestách 60 minút,
  - o 45% účelu ciest tvorí cesta do zamestnania, ostatné účely 29 %, za nákupmi 9% a doprava detí do školy 6% (najmenej zo skúmaných miest),
  - o prevažujúcou dopravou je bicykel 29,7% (EU 8%), motocykel a auto 27% (EÚ 43%), pešo 27% (EÚ 29%),
  - o najrozšírenejšou dopravou detí do školy je pešo alebo na bicykli 69% (EU 56,8%),

- napriek rozšírenej preprave peši a na bicykli má až 49 obyvateľov zo 100 automobil (priemer je 31,1), najazdí týždenne 50 km súkromne a 30 km v zamestnaní (priemer je 15,3 km),
- Doprava
  - intenzita na hlavných komunikáciách mesta v špičkovej hodine (vozidlá za hodinu) patrí v Piešťanoch medzi vyššie,
  - odhadované zdržanie dopravy v špičkovej hodine 5-10 minút (priemer 7-14),
  - celková dĺžka komunikácií je 92 km, dĺžka chodníkov 114 km (priemer je 126), dĺžka cyklistických chodníkov 6,4 km,
  - na území mesta je z porovnávaných miest najnižší počet dopravných nehôd
- Urbanizmus a výstavba
  - napriek najvyššej výmere zelene v ha – 307,3 (priemer je 163,2) a výmery na 1 obyvateľa 102,5 m², tvorí zeleň iba 7,5 % zastavaného územia (priemer je 9,0),
  - 33% obyvateľov mesta využíva parkové plochy (priemer je 26,9%) a ich dostupnosť do 10 minút má 80% obyvateľov (EÚ 69%),
  - v Piešťanoch je nadpriemerná dostupnosť (v minútach) k službám : zeleň, zdravotníctvo, zastávky MHD, základná škola, obchod, reštaurácie, horšie je to so separovaným zberom,
  - mesto je intenzívne zastavené – hustota 72 obyvateľov na 1 ha zastavaného územia (EÚ 51), naopak hustota obyvateľov na 1 ha katastrálneho územia je nízka – 7,0 obyvateľa (priemer 8,7),
  - mesto má pomerne vysoký podiel obnovy a rekonštrukcií stavebného fondu (41% podiel plochy na ploche novej výstavby),
  - verejný vodovod (98,3%), kanalizácia (97,2%) a ústredné kúrenie (85,8%) je na úrovni priemeru skúmaných miest.
- Kvalita životného prostredia
  - znižuje sa kvalita vody v povrchových tokoch,
  - na území mesta sa nemonitoruje kvalita ovzdušia,
  - viac ako 3000 obyvateľov je zasahovaných nadmerným hlukom (60dB),
  - Piešťany sú ohrozované záplavami, naposledy v roku 1997, škoda 48 mil. Sk
  - 4,2 ha územia (areál bývalého závodu Tesla) znečistenie podzemných vôd je environmentálnou záťažou,
  - obyvatelia mesta nie sú spokojní s kvalitou životného prostredia v mesta a s jeho atraktivitou,
  - z hľadiska ekologickej stability patrí kataster mesta k nestabilizovanej krajine,
  - narastá objem separovaného zberu komunálneho odpadu, klesá objem skládkovaného odpadu.
- Sociálna situácia
  - klesá počet obyvateľov mesta (prirodzeným spôsobom aj odsťahovaním), mesto má pomerne nízky index vitality, starne,
  - v meste je nadpriemerne zastúpené vysokoškolsky vzdelané obyvateľstvo,
  - podiel nezamestnaných klesá, rovnako ako počet sociálne odkázaných, naopak vzrastá počet bezdomovcov,

- počet trestných činov je v priemere, naopak počet priestupkov je nadpriemerný (dôsledok charakteru mesta),
- viac ako 57% obyvateľov je veľmi spokojných a spokojných so životom meste, 37% veľmi nespokojných a nespokojných.
- Ekonomická situácia
  - v meste je nadpriemerná registrácia fyzických a právnických osôb (oproti skúmaným mestám),
  - viac ako 50% pracovných príležitostí je v terciárnom sektore,
  - 19% obyvateľov odchádza za prácou mimo mesta, na druhej strane do mesta dochádza viac ako 8000 zamestnancov,
  - najväčší problém atraktivity mesta vidia občania v kvalite ciest, ulíc a chodníkov,
- Manažment
  - mesto má vypracovaný územný plán mesta, stratégiu mesta, PHSR, environmentálnu politiku mesta, MÚSES,
  - občania mesta sa zúčastňujú na zasadnutiach MsZ, majú možnosť komunikovať cez internet, osobne na MsÚ a v meste existuje aj mestská TV,
  - priemerná aktivita občanov je zo skúmaných miest druhá najvyššia, účasť na voľbách je nad priemerom,
  - v mieste pôsobí 19 MVO s cca 3235 členmi,

2.3.3.6 Chránené územia, areály, pamiatkové objekty

Ochrana liečivých zdrojov a kúpeľného územia

Podstatná časť územia mesta a okolitých obcí sa, vzhľadom na prírodné liečivé zdroje, nachádza v špecifickom režime upravenom zákonom č.219/2002 Z.z. o zdravotnej starostlivosti a štatútom kúpeľného miesta schválenom zákonom vládou SR uznesením č.456 z 2.júna 1999.

V súlade s uvedenými predpismi sú vymedzené ochranné pásma (1.- 3.) prírodných liečivých zdrojov a hranica vnútorného kúpeľného územia, v ktorom je v súlade so štatútom platia exaktne vymedzené obmedzenia. Vo vzťahu k cestovnému ruchu považujeme za dôležité ochranné pásma liečivých zdrojov, štatút kúpeľného miesta, vymedzenie pamiatkovej zóny v meste a chránený areál vodnej plochy Sĺňava.

Štatút kúpeľného miesta

Zákon NR SR z 24.8.1994 o zdravotnej starostlivosti v znení zmeny 219/2002 Z. z., vo svojej deviatej časti definuje štatút kúpeľného miesta a vnútorné kúpeľné územie:

§ 62

Štatút kúpeľného miesta a opatrenia na ochranu prírodných liečebných kúpeľov

(1) Štatút kúpeľného miesta vydá vláda uznesením.

(2) V štatúte kúpeľného miesta sa vymedzí rozsah kúpeľného miesta, jeho vnútorné kúpeľné územie, určí sa v ňom, ktoré činnosti sa v kúpeľnom mieste nesmú vykonávať, ako aj opatrenia súvisiace s výstavbou a rozvojom kúpeľného miesta a podmienky na podnikateľskú a inú činnosť na tomto území.

(3) Ustanovenia štatútov kúpeľných miest, ako aj ochranné pásma prírodných liečivých zdrojov a zdrojov prírodných minerálnych stolových vôd vydaných pred nadobudnutím účinnosti tohto zákona sú v platnosti až do vydania nových štatútov a ochranných pásiem podľa tohto zákona okrem ustanovení týkajúcich sa financovania a plánovania zariadení, ktoré sa majú vybudovať v kúpeľnom mieste.

§ 63

Vnútorné kúpeľné územie

(1) Vo vnútornom kúpeľnom území možno zriadiť a prevádzkovať len zariadenia, ktoré slúžia prevádzke prírodných liečebných kúpeľov. Zariadenia, ktoré tejto funkcii nezodpovedajú, sa musia v termíne určenom ministerstvom zdravotníctva premiestniť z vnútorného kúpeľného územia alebo svoju činnosť prispôbiť funkcii tohto územia.

(2) Vo vnútornom kúpeľnom území je zakázané

a) nakladať s odpadom okrem zberu a zvozu odpadov,

b) vykonávať chemický posyp komunikácií,

c) používať prostriedky na chemickú ochranu rastlín okrem prípadov ochrany trvalých trávnatých porastov,

d) intenzívne chovať zvieratá,

e) chovať úžitkové domáce zvieratá a vodiť psy bez ochranného koša a vodiaceho remeňa,

f) poriadať hromadné športové a rekreačné podujatia,

g) prevádzkovať lunaparky, hracie automaty a podobné zábavné zariadenia, poriadať predajné burzy,

h) stavať bytové objekty okrem nevyhnutných pohotovostných bytových jednotiek schválených ministerstvom zdravotníctva,

i) stavať školiace zariadenia a rekreačné zariadenia,

j) umiestňovať a prevádzkovať predajné pulty a stánky, predávať ambulantným spôsobom okrem novinových stánkov, ktorých umiestnenie povoľí obec po dohode s prírodnými liečebnými kúpeľmi,

k) umiestňovať veľkoplošné reklamné pútače,

l) stavať a prevádzkovať veľkokapacitné amfiteátre,

m) táboriť v stanoch alebo obytných prívěsoch,

n) klásť ohne mimo vyhradených miest,

o) poriadať vyhlídkové a športové lety motorovými lietadlami; tento zákaz platí aj pre lety, ktoré sú mimo vnútorného kúpeľného územia, ale svojím hlukom zasahujú do tohto územia,

p) v čase od 22.00 do 6.00 hodiny vykonávať činnosť, ktorá ruší nočný pokoj,

r) vykonávať ďalšie činnosti, ktoré budú určené v štatúte kúpeľného miesta podľa miestnych podmienok.

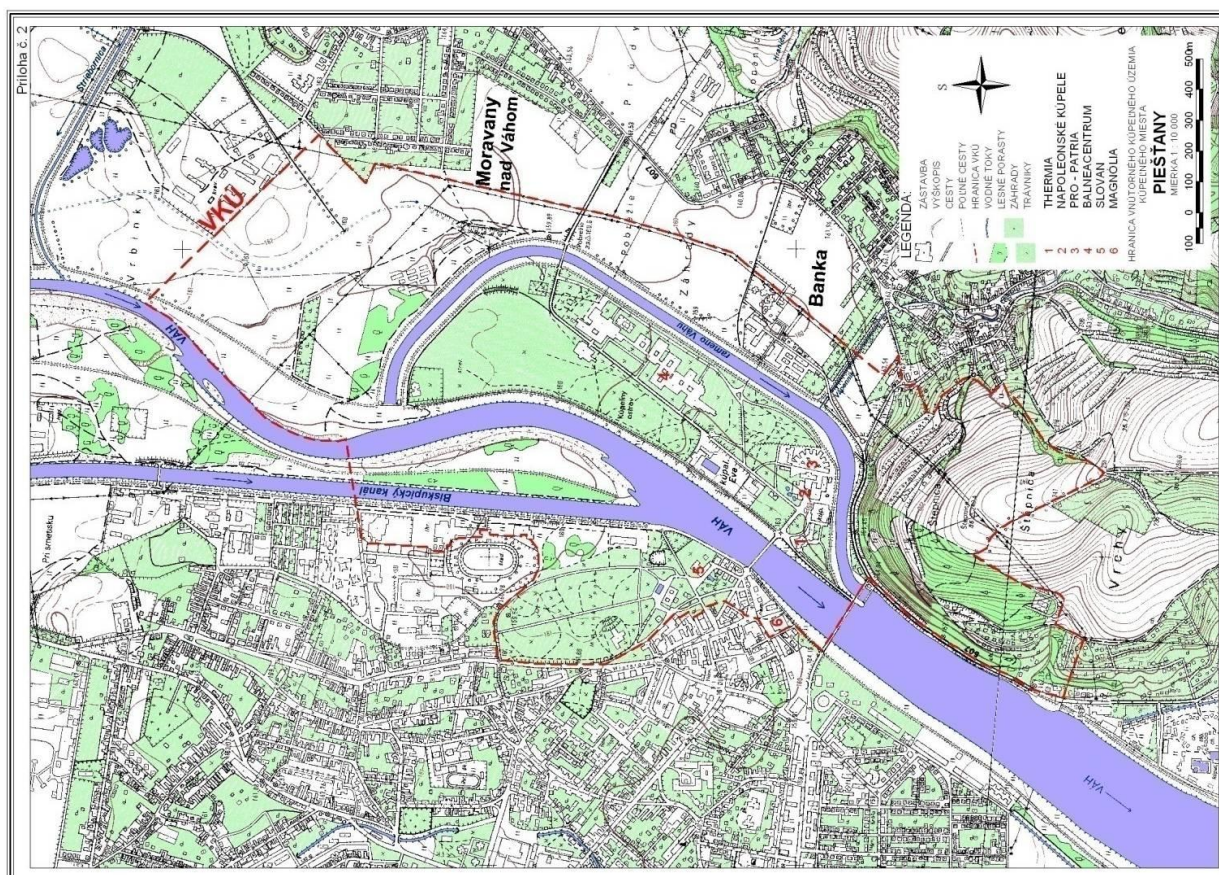
(3) Na území kúpeľného miesta mimo vnútorného kúpeľného územia možno zriaďovať a prevádzkovať len zariadenia, ktoré nepôsobia rušivo na poskytovanie kúpeľnej starostlivosti a na kúpeľné prostredie.

Uznesením vlády SR č. 1029 z 3. novembra 2004 bola schválená Zmena štatútu kúpeľného miesta Piešťany nasledovne:

- Čl. I. Štatút kúpeľného miesta Piešťany schválený podľa § 62 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 277/1994 Z. z. o zdravotnej starostlivosti v znení neskorších predpisov uznesením vlády Slovenskej republiky č. 623 z 29. septembra 1998 v znení jeho zmeny schválenej uznesením vlády Slovenskej republiky č. 456 z 2. júna 1999 sa mení takto: prílohy č. 1 a 2 sa nahrádzajú novými prílohami č. 1 a 2
- Čl. II. Táto zmena štatútu nadobúda účinnosť 15. novembra 2004

Obr. 1.

Hranica vnútorného kúpeľného územia

Ochranné pásma pre prírodné liečivé zdroje kúpeľného miesta Piešťany

Zákon NR SR z 24.8.1994 o zdravotnej starostlivosti v znení zmeny 219/2002 Z. z., vo svojej deviatej časti, §66 definuje ochranu prírodných liečivých zdrojov a prírodných zdrojov minerálnych stolových vôd:

(1) Ochranné pásmo prírodných liečivých zdrojov alebo prírodných zdrojov minerálnych stolových vôd je územie, na ktorom sa určia opatrenia a podmienky v záujme zachovania ich kvalitatívnych a kvantitatívnych hodnôt a racionálneho využitia.

(2) Ochranné pásmo pre prírodné liečivé zdroje a prírodné zdroje minerálnych stolových vôd sa určuje spravidla v troch stupňoch na základe odborného hydrogeologického návrhu obsahujúceho konkrétne ochranné opatrenia na vnútornú a vonkajšiu ochranu týchto zdrojov vyplývajúcich z hydrogeologickej štruktúry a režimu pohybu podzemných vôd, rašielín, slatín, bahien, plynov a emanácií.

(3) V ochranných pásmach možno vykonávať geologické práce len so súhlasom ministerstva zdravotníctva. 17)

- Ochranné pásmo I. stupňa

(4) Ochranné pásmo I. stupňa chráni výberovú oblasť a určuje konkrétne ochranné opatrenia. V ochrannom pásme I. stupňa je zakázané

a) zriaďovať skládky odpadov a toxických látok,

b) umiestňovať stavby určené pre poľnohospodársku a chemickú výrobu,

c) vykonávať poľnohospodársku činnosť,

d) vykonávať chemický posyp komunikácií,

e) vykonávať činnosť, ktorá môže negatívne ovplyvniť fyzikálne vlastnosti, chemické zloženie alebo zdravotnú neškodnosť prírodných liečivých zdrojov alebo prírodných zdrojov minerálnych stolových vôd,

f) bez vydania záväzného posudku ministerstva zdravotníctva

g) prepravovať a skladovať ropné látky, pohonné hmoty a chemické látky,

h) vykonávať odvodňovacie a zavlažovacie práce, meliorácie, odber podzemných vôd, vrtné práce, trhacie a výkopové práce,

i) vykonávať banskú činnosť a činnosť vykonávanú banským spôsobom podľa osobitného predpisu, 18)

j) vykonávať neplánovanú ťažbu dreva, 19) ťažiť štrk a zeminu.

- Ochranné pásmo II. stupňa

(5) Ochranné pásmo II. stupňa chráni akumuláciu oblasť a určuje konkrétne ochranné opatrenia. V ochrannom pásme II. stupňa bez vydania záväzného posudku ministerstva zdravotníctva je zakázané

a) zriaďovať skládky odpadov a toxických látok,

b) prepravovať a skladovať ropné látky, pohonné hmoty a chemické látky,

c) vykonávať vrty hlbšie ako 6 m,

d) vykonávať banskú činnosť a činnosť vykonávanú banským spôsobom podľa osobitného predpisu, 18)

e) vykonávať neplánovanú ťažbu dreva, 19) ťažiť štrk a zeminu,

f) povoľovať odber a odberať podzemnej vody v množstve vyššom ako 0,5l.s-1

- Ochranné pásmo III. stupňa

(6) Ochranné pásmo III. stupňa chráni infiltračnú oblasť a určuje konkrétne ochranné opatrenia. V ochrannom pásme III. stupňa bez vydania záväzného posudku ministerstva zdravotníctva je zakázané

a) vykonávať ťažbu dreva 19) mimo schváleného lesného hospodárskeho plánu,

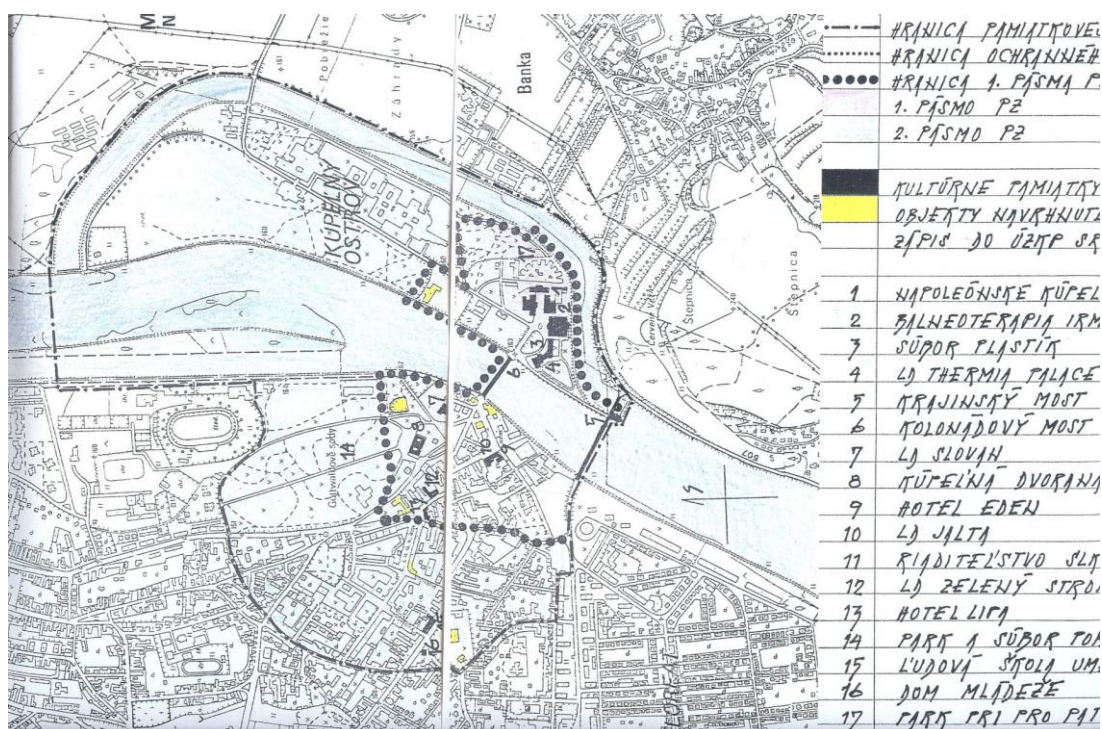
b) vykonávať banskú činnosť a činnosť vykonávanú banským spôsobom podľa osobitného predpisu, 18)

c) vykonávať činnosti, ktoré môžu ovplyvniť vsakovacie pomery oblasti.

(7) Vykonanie geologických, hydrogeologických, geofyzikálnych, balneotechnických a krenotechnických prác na účel ochrany a využívania prírodných liečivých zdrojov alebo prírodných zdrojov minerálnych stolových vôd a získania prírodných zdrojov vôd, rašelin, slatín, bahien, plynov a emanácií vhodných na vyhlásenie za prírodné liečivé zdroje alebo za prírodné zdroje minerálnych stolových vôd povoľuje ministerstvo zdravotníctva.

Pamiatková zóna mesta

Kúpeľný ostrov a časť územia mesta je zaradená do pamiatkovej zóny, v rámci ktorej je potrebné pri výstavbe a rekonštrukcii dodržiavať sprísnený režim. V tejto zóne, ale aj mimo nej, existujú kultúrne pamiatky a objekty navrhnuté na zápis do ústredného zoznamu kultúrnych pamiatok. Jedná sa o 17 objektov. Ďalšie objekty sú navrhnuté na zápis do ústredného zoznamu pamiatok.

Obrázok 2**Hranica pamiatkovej zóny**

Chránený areál Sĺňava

V rokoch 1980 – 1994 bolo územie vodnej plochy Sĺňava chránené ako chránená študijná plocha (CHŠP) z dôvodu hniezdenia vtáctva (ornitologickým výskumom bolo zistených 227 druhov vtákov). V roku 1994 bola Sĺňava vyhlásená za chránený areál zákonom č. 287/1994 Z.z. Podľa zákona medzi zakázané činnosti, ktoré môžu mať negatívny vplyv na predmet ochrany územia, boli zaradené: vstup osôb a vchádzanie a státie plavidiel do 100 ochr. pásma ostrova, lov rýb v nočných hodinách (20.00 – 06.00), lov pernatej zvery v okruhu 300 metrov od chráneného územia, let lietadiel vo výške menšej ako 300 m, jachting, windsurfing, kanoistika a člnkovanie od 15.mája do 15. septembra (mimo úseku medzi Kolonádovým mostom a Lodenicou), vodný motorizmus, vodné lyžovanie vykonávané vo vleku za motorovým vozidlom, používanie zariadení spôsobujúcich svetelné a hlukové efekty (ohňostroj, laser, hudba), púšťanie modelov technických zariadení, najmä lietadiel a plavidiel. Uvedené obmedzenia majú priamy vplyv na rozvoj cestovného ruchu v rámci chráneného územia.

2.3.3.7 Termálne zdroje

Termálne vody sa v Piešťanoch využívajú od dávnej minulosti a kúpeľnícky od stredoveku. Celkovú termálnu výdatnosť piešťanského termálneho žriedla je možno odhadnúť asi na 100l/s. Maximálna výdatnosť žriedla sa odhaduje na 45 l/s. Ostatok kapacity je nezachytiteľný, uniká a postupne splýva s obyčajnými vodami.

Piešťanský termálna voda dosahuje 69,5 °C. Za prírodné liečivé zdroje sú vyhlásené vrty : Hynie (vrt V-4a), Torkoš(V-8), Scherer (V-9), Crato (V-10), studňa Trajan, Cmunt (V-1), Beethoven (V-7), Slovan (PS-1), Slovák (PS-4), Sláv (PS-2), Slovien (PS-3) a vrt vo Vojenskom liečebnom ústave (VLÚ-1).

V súvislosti s uvažovanými rozvojovými zámerni sú preverované ďalšie lokality v katastrálnych územiach obcí mikroregiónu s cieľom využitia termálnych vôd. Ide najmä o lokality na území obce Banka (za Obtokovým ramenom, bývalé kúpalisko Sĺňava II), ale aj v k.ú Piešťany (lokalita pri poliklinike).

2.3.3.8 Územný plán

Územný plán mesta Piešťany považuje kúpeľníctvo a cestovný ruch za jednu z hlavných priorít rozvoja, ktorej majú byť prispôbené iné funkcie.

Kúpeľná funkcia

Limitom rozvoja kúpeľníctva na báze termálnych vôd je výdatnosť celého žriedla, ktoré sa odhaduje na 45l/s. Táto výdatnosť umožňuje podávať 5000 hlavných procedúr balneoterapií. Pri prepočte 1,5 procedúr /1 pacient výdatnosť žriedla limituje možnosti investičného rozvoja do 3 500 lôžok. Pri súčasnom stave (1996) 2500 lôžok to predstavuje rezervu ubytovacích kapacít 1000 lôžok. Územný plán definoval regulatívy rozvoja kúpeľnej funkcie nasledovne:

Kúpeľný ostrov

- Rekonštrukcia LD Thermia – Palace, balneoterapie IRMA, Napoleonské kúpele, LD ProPatria spolu s napojením objektu Cyril (dnes riaditeľstvo SLK),
- Dobudovanie komplexu Balnea o vybavenosť
- vybudovanie 3. Centra (1000 lôžok) – podľa zámerov súčasného majiteľa kúpeľov nebude táto investícia realizovaná, na uvažovanej ploche existuje golfové ihrisko,
- rekonštrukcia kúpaliska Eva na rekreačno-rehabilitačné centrum kúpeľov, hlavne pre ambulantných pacientov a pacientov z mestskej časti kúpeľov,
- dobudovanie parkových plôch s drobnou architektúrou,
- minimalizácia motorovej dopravy a segregácia jednotlivých druhov dopravy

Mestská časť

- rekonštrukcia LD Slovan a príľahlých penziónov, s dokompletovaním balneoterapeutickej prevádzky,
- zapojiť nábrežnú oblasť od rozostavaného objektu Esculap po Slovan do kľudovej oblasti,
- využiť amfiteáter na prírodné divadlo malých foriem s dennou prevádzkou podľa pokynov kúpeľov,
- dokončiť pešiu zónu na Winterovej ulici,
- vymiestniť mestské trhovisko,
- zabezpečiť preložku štátnej cesty II/499 mimo vnútorné kúpeľné územie,

obce Banka a Moravany

- vytvoriť podmienky pre udržiavanie lesoparku Červená veža ako bezprostredného zázemia Kúpeľného ostrova,
- dokončiť ľavobrežnú kanalizáciu v obci Banka (mimo VKÚ),
- zabezpečiť ochranu územia povodia Vápenického potoka (zdroj liečivého bahna).

Cestovný ruch

Územný plán mesta, schválený mestským zastupiteľstvom, neodporučil ďalší nárast ubytovacích kapacít cestovného ruchu. V rámci strategického skvalitňovania podmienok je potrebné podľa ÚPN presadzovať kvalitatívnu prestavbu a vyšší štandard. Autori vychádzali z porovnania ubytovacích kapacít Piešťan s vybranými slovenskými mestami, ale aj so štandardom v iných štátoch Európy (Rakúsko, Grécko, Švajčiarsko, Taliansko, Španielsko), kde sa dosahujú hodnotu 28 – 45 lôžok v pevných ubytovacích zariadeniach/1000 obyvateľov. Piešťany túto hodnotu prekračujú takmer dvojnásobne.

Z hľadiska krátkodobej rekreácie sa má, podľa prognózy ÚPN, zvyšovať najmä podiel koncotýždňovej rekreácie, čo si vyžaduje dobudovať potrebné športové, relaxačné zariadenia. Niektoré regulatívy navrhované územným plánom boli už realizované (rekonštrukcia objektov na Kúpeľnom ostrove, dobudovanie pešej zóny, vymiestnenie trhoviska), niektoré stratili svoju opodstatnenosť zmenou vlastníckych vzťahov a novej firemnej stratégie (3. centrum,..) a niektoré sú stále v štádiu úvah a príprav (preložka cesty II/499, udržiavanie Červenej veže).

Otvorenou otázkou je schválená regulácia rastu ubytovacích kapacít v územnom pláne. Porovnanie s inými štátmi, resp. mestami nie je dostatočným argumentom.

2.3.4 Organizácia cestovného ruchu

Organizácia cestovného ruchu v meste Piešťany je nedostatočná. Napriek niektorým dielčím aktivitám neexistuje jasná filozofia, neexistuje spolupráca v meste. Viaceré subjekty realizujú vlastnú marketingovú stratégiu (Slovenské liečebné kúpele, niektoré hotely, penzióny, reštaurácie, subjekty poskytujúce doplnkové služby). Neexistuje inštitúcia, združenie, ktoré by sa území mesta organizovaním cestovného ruchu zaoberalo. Mestský úrad a mestské zastupiteľstvo mesta, ktoré má ako jednu z priorít cestovný ruch, nevytvoril vo svojej organizačnej štruktúre pre túto oblasť vhodné podmienky. Referát stratégie podliehajúci primátorovi mesta nie je na to personálne a nástrojmi vybavený, na tejto prioritě mesta sa podieľajú viaceré odbory mesta, komisie mestského zastupiteľstva riešia skôr podnety iných inštitúcií. Rozpočtové organizácie mesta sa zaoberajú dielčimi činnosťami a občas spolupracou verejného a súkromného sektora pri príprave konkrétnych aktivít (festivaly, otvorenie kúpeľnej sezóny, výstavy,...). Za nesystémové považujeme aj to, že Piešťanské informačné centrum je súčasťou Mestskej knižnice. Ak má byť cestovný ruch jednou z hlavných priorít rozvoja mesta je nevyhnutná zásadná zmena jej inštitucionálneho zabezpečenia.

2.3.5 Príjmy a výdavky mesta

Príjmami mesta z cestovného ruchu a do cestovného ruchu z iných zdrojov sú: miestne dane, príjmy z grantových a dotačných systémov štátneho rozpočtu a fondov EÚ, prijaté úvery. Miestne dane, ktoré majú priamu väzbu na cestovný ruch sú : daň z pozemkov, daň zo stavieb cestovného ruchu, daň za ubytovanie, daň za užívanie verejného priestranstva, ale aj daň za predajné a nevýherné hracie automaty.

Tabuľka 18

Príjmy mestského rozpočtu, z miestnych daní súvisiace s cestovným ruchom(tis. Sk)

Miestna daň	2006	2005	2004	2003	2002	2001
Daň zo stavieb (odhad)	6 900	5 600	4 100	4 050	4 050	3 900
Daň z pozemkov (odhad)	400	380	56	48	50	50
Daň za ubytovanie*	17 947	18 977	8 799	10 420	7 996	7 768
Daň za verejné priestranstvo	177	145	150	135	210	358
Daň za predajné automaty	1 048	3 542	-	-	-	-
Daň za nevýherné hracie automaty	125	138	-	-	-	-
Spolu	26 597	28 782	13 105	14 653	12 306	12 076

*do roku 2005 daň za ubytovaciu kapacitu a daň za pobyt v kúpeľnom mieste

Zdroj: mestský úrad

Tabuľka 19

Ostatné príjmy do cestovného ruchu za roky 2004-2006 (tis. Sk)

Druh príjmu	položka	zdroj	2006	2005	2004
Kapitálové	Piešťanské infocentrum	EU fondy	1 632		500
	kláštor Johanitov	MK SR		150	
	pešia zóna	ŠR			1 903
	Kolonádový most	ŠR			100
Finančné operácie	pešia zóna	bankový úver	4 117	49 140	
	rekonštrukcia komunikácií	bankový úver	24 068		

Zdroj: mestský úrad

Výdavky mesta súvisiace s cestovným ruchom je možné rozdeliť do štyroch oblastí:

- výdavky na komunikáciu,
- výdavky na prípravnú a projektovú dokumentáciu,
- kapitálové výdavky na realizáciu stavieb a technické zhodnotenie,
- transfery jednotlivcom a neziskovým organizáciám v oblasti kultúry, životného prostredia, regionálneho rozvoja.

Tabuľka 20

Výdavky mestského rozpočtu do oblastí súvisiacich s cestovným ruchom (tis. Sk)

Druh	projekt	2006	2005	2004	2003
Bežné výdavky	Propagácia CR	802	906	993	
Prípravná a projektová dokumentácia	Visutá lávka nad Biskupickým kanálom	309			
	Plavecký areál – súťaž				
	Pešia zóna	240		1 685	
	Revitalizácia projektu Dubová	190			
	Cyklotrasa Dopravná - Sasinkova	128			
	Rekonštrukcia športovo-rekreačných plôch v parku		70		
	Kolonádový most			126	

Mestské grantové schémy	Záujmová umelecká činnosť a kultúrne aktivity	510	420	310	480
	Ekológia a environmentalistika	100	149	-	89
	Podpora regionálneho rozvoja	1 000	44		

Kapitálové a ostatné výdavky	Pešia zóna – nová trasa		49 571		
	Pešia zóna – stará časť	6 917	9 900		
	Pešia zóna – umelecké diela	2 100			
	Revitalizácia potoka Dubová	13			
	Piešťanské infocentrum	636			
	Mobiliár	529			
	Kláštor Johanitov		160		
	Info kiosk	123			
	Piešťanské infocentrum (dotácia)	1 632			
	Cyklochodník mikrorajón - Potočná		1 350	1 312	
	Rekonštrukcia kláštor Johanitov			552	
	Interiér kina				18 186

CELKOM	15 229	62 579	4 978	18 775
--------	--------	--------	-------	--------

Zdroj : mestský úrad

2.3.6 Cenová politika

Cenová politika v oblasti cestovného ruchu je vecou konkrétnych podnikateľských subjektov, Mestského úradu a jeho organizácií pri jednotlivých podujatiach a v rámci kúpeľného turizmu aj slovenských a zahraničných zdravotných poisťovní, ktoré objednávajú kúpeľné pobyty v SLK Piešťany.

Cena za ubytovanie sú uvedené v tabuľkách 9,12,15. Pre porovnanie uvádzame priemerné ceny za ubytovanie vo vybraných kúpeľných miestach Slovenska a v zahraničí.

Tabuľka 21

Ceny za ubytovanie (Sk, Euro za noc)

penzión	Cena E/ osoba/noc				
	penzión	Hotel**	Hotel ***	Hotel ****	Hotel *****
Piešťany	22,50 – 74,00	30,00-74,00	35,00 –100,00	40,00- 120,00	70,00 – 160,00
Rajecké Teplice	10,80	19,00	22,00	57,50	n.a.
Bardejov	15,00	19,00	22,00	n.a.	n.a.
Trenčianske Teplice	15,00	15,00	23,50	n.a.	n.a.
Bojnice	12,00	17,50	22,00	47,00	n.a.
Dudince	13,50	15,00	20,50	n.a.	n.a.
Česká republika	35,00	28,00	38,00	68,00	118,00
Maďarsko	30,00	24,00	51,00	81,00	117,00
Poľsko	28,00	24,00	37,00	60,00	98,00
Rakúsko	37,00	30,00	46,00	70,00	116,00

Zdroj : www., prepočty autori (1 E = 33.942 Sk)

Z prehľadu sú zrejmé vyššie ceny za ubytovanie v porovnaní s inými kúpeľnými miestami na Slovensku, ale aj v porovnaní s inými štátmi.

Ceny obedov a večerí v stravovacích zariadeniach sa prispôbujú trhu a štruktúre návštevníkov. Pohybujú sa od 90.- Sk (denné menu vo viacerých zariadeniach) vyššie, podľa kategórie a špecializácie zariadenia.

2.3.7 Tržby v cestovnom ruchu

Okres Piešťany, ktorý sa dá v tejto oblasti stotožniť s mestom Piešťany, je na prvom mieste v objeme tržieb na obyvateľa, ale aj v absolútnej hodnote, v rámci Slovenska.

Tržby v rámci okresu sú dokonca na alebo nad úrovňou väčšiny krajov (okrem Prešova a Bratislavy). V Piešťanoch (rok 2000) dosiahli tržby 824,147 mil. Sk vrátane DPH, čo je 86,4% tržieb v Trnavskom kraji. Celý Trenčiansky kraj dosiahol iba 27% tržieb okresu Piešťany, Nitriansky iba 16 %, Žilinský 64%, Banskobystrický 55%, Košický 30%. Z celkového objemu tržieb v Piešťanoch tvoria tržby od zahraničných návštevníkov takmer 76%.

Tabuľka 21

Porovnanie tržieb v ubytovacích zariadeniach podľa krajov (2000)

Kraj/okres	Tržby vrátane DPH (tis. Sk)	V tom		Prieme. cena spolu (Sk)	V tom		Tržby na 1 obyvateľa v (Sk)
		domáci	zahraniční		domáci	zahraniční	
SR	4 609 018	1 995 254	2 613 773	440	295	706	857
Bratislavský	1 077 063	238 028	839 035	924	421	1 396	1 798
Trnavský	953 976	290 285	663 691	743	453	1 031	1 731
<i>Dun. Streda</i>	<i>24 055</i>	<i>11 184</i>	<i>12 871</i>	<i>327</i>	<i>282</i>	<i>380</i>	<i>214</i>
<i>Galanta</i>	<i>4 182</i>	<i>3 266</i>	<i>916</i>	<i>166</i>	<i>151</i>	<i>259</i>	<i>44</i>
<i>Hlohovec</i>	<i>916</i>	<i>843</i>	<i>73</i>	<i>217</i>	<i>228</i>	<i>139</i>	<i>20</i>
Piešťany	824 147	199 600	624 547	972	656	1 150	12 892
<i>Senica</i>	<i>62 560</i>	<i>46 916</i>	<i>15 644</i>	<i>466</i>	<i>511</i>	<i>369</i>	<i>1 027</i>
<i>Skalica</i>	<i>5 561</i>	<i>3 457</i>	<i>2 104</i>	<i>233</i>	<i>178</i>	<i>477</i>	<i>119</i>
<i>Trnava</i>	<i>32 555</i>	<i>25 019</i>	<i>7 536</i>	<i>185</i>	<i>157</i>	<i>472</i>	<i>256</i>
Trenčiansky	223 876	119 967	103 909	317	227	589	370
Nitriansky	134 279	71 782	62 467	282	213	452	188
Žilinský	529 382	286 675	242 707	281	245	338	765
Banskobystrický	454 080	313 071	141 009	273	229	471	686
Prešovský	986 738	547 573	439 165	371	318	468	1 249
Košický	249 624	127 864	121 760	402	296	645	326

Zdroj : Krajská správa ŠÚ Trnava

2.3.8 Komunikácia s verejnosťou

V štátoch s rozvinutým cestovným ruchom sa v komunikácii miest osvedčili viaceré nástroje, ktoré sú od turistov, cestovných kancelárií a iných partnerov preto aj očakávané. Ide o :

- reklamu (tlačené médiá, televízia, rozhlas, billboardy),
- tlač (letáky, brožúry, brožúry produktov a informácií, mapy,...),
- účasť na kontaktných podujatiach (veľtrhy, výstavy CR, workshopy, propagačné cesty),
- prezentácie /video, diapozitívy, internetová stránka, CD),
- podpora predaja (bezplatné poskytovanie diapozitívov, spoluinzercia,...),
- práca s verejnosťou (tlačové správy, informačný bulletin,...),
- priamy marketing (ankety, výskumy),
- suveníry (produkty) s logom.

Na komunikáciu s verejnosťou, propagáciu cestovného ruchu, vydáva mesto Piešťany do 1,0 milióna slovenských korún ročne, s klesajúcou tendenciou:

- rok 2004   993 tisíc. Sk
- rok 2005   906 tisíc Sk
- rok 2006   802 tisíc Sk

Celkovo sa dá povedať, že vzhľadom na prioritu rozvoja mesta nie sú výdavky adekvátne a ich štruktúra nie je vhodná. Nerobia sa ankety, výskumy, reklama je minimálna, chýba prezentačné video, CD, internetová stránka neposkytuje dostatočné údaje, chýba logo použiteľné na všetkých formách komunikácie a na produktoch.

3. Zhodnotenie súčasného stavu - SWOT analýza

1. Silné stránky

- dobré klimatické a geografické podmienky pre celoročný turizmus,
- prírodný potenciál, scenéria krajiny,
- priaznivé podmienky pre kúpeľný a zdravotnícky turizmus – bohaté prírodné liečivé zdroje,
- nadpriemerné výkony v počte prenocovaní i dĺžke pobytu domácich a zahraničných hostí v porovnaní s ostatnými slovenskými mestami,
- dlhodobá tradícia mesta v oblasti cestovného ruchu,
- každoročne sa opakujúce kultúrne programy a festivaly,
- dobrá dopravná dostupnosť a napojenie mesta na diaľnicu, železničnú trať, letisko,

2. Slabé stránky

- po roku 1989 prílišná dominancia jedného segmentu cestovného ruchu, služby pre ostatné segmenty nie sú dostatočne zastúpené,
- v medzinárodnom merítke priemer, málo inovácií, neosobné, menej harmonické
- ceny nie sú výhodné pre domácich návštevníkov a často nezodpovedajú poskytovanej kvalite služieb,
- nedostatočná kapacita parkovacích miest, najmä v centre mesta, spôsobujúca parkovanie na mestských komunikáciách,
- nedostatočné dopravné prepojenie oboch strán rieky Váh,
- nedostatočná jazyková znalosť ľudí poskytujúcich služby,
- zanedbaná cestná sieť, chodníky,
- nedostatočná čistota, neupravené priestory prvého kontaktu návštevníka z mestom (predstaničný priestor, dopravné vstupy do mesta,.....),
- slabý marketing, slabá propagácia silných stránok, nevyužitie miestnych osobností
- nízka miera spolupráce subjektov cestovného ruchu,
- nepružná cenová politika poskytovateľov služieb,
- nejasné podnikateľské zámery niektorých investorov,

3. Príležitosti

- celosvetovo očakávaný nárast kúpeľného, zdravotného turizmu,
- zavedenie Eura,
- využitie štrukturálnych fondov EÚ,
- posilnenie, resp. návrat, Piešťan do pozície centra medzinárodného turizmu,

- využitie spolupráce Bratislava - Trenčín – Piešťany,
- využitie spolupráce s partnerskými mestami,
- zvýšenie kapacity letiska a jeho dobudovanie, využitie aktivít nízko nákladových prepravcov,
- realizácia podnikateľských zámerov (pozri stratégia),

4. Ohrozenia

- podcenenie partnerstva pri rozvoji mesta,
- konkurencia miest stredoeurópskeho priestoru,
- nedostatočné financovanie podpory cestovného ruchu,
- nesprávne využitie investícií v cestovnom ruchu,
- pomalé riešenie obnovenia prevádzky na letisku,
- nedostatočná bezpečnosť v regióne,
- podcenenie profesionality pracovníkov v cestovnom ruchu, ich vzdelania.